

BÜLTEN

Mayıs 2025

DÜN

BUGÜN

NEKBE

77 Yıldır Bitmeyen Felaket

Sömürünün Mirası
Keşmir Sorunu
Nedir, Neden Hâlâ
Çözülemiyor?

Batı'dan Uzak,
Doğu'ya Yakın:
Sahel'de Yeni Eksenin
Ayak Sesleri

Siyonist Soykırımın
Suç Ortakları: Medya,
Devletler ve Finans
Çevreleri

afroasya today

İmtiyaz Sahibi

İnsana Değer Veren
Dernekler Federasyonu

Genel Yayın Yönetmeni

Emir İhsan Yaren

Yayın Kurulu / Editörler

İbrahim Yetimova
Yunus Emre Kaynak
Adham Alhariri
Abdullah Said Can
Zeyd Türkyılmaz

Dizgi / Tasarım

P. Yusmar Yusuf
Furkan Avcı

İletişim

afroasyatoday.com
afroasyatoday@gmail.com

İçindekiler

- 04** 77. Yıl Dönümünde Nekbe: Yıllar Geçti Ama Acısı Değişmedi
- 05** Sömürünün Mirası Keşmir Sorunu Nedir, Neden Hâlâ Çözülemiyor?
- 10** İsrail'in Yeni Gazze Planı: Toplama Kampı Kuruyor, 2.2 Milyon Filistinliyi Sürgün Ediyor!
- 14** Batı'dan Uzak, Doğu'ya Yakın: Sahel'de Yeni Eksenin Ayak Sesleri
- 24** Siyonist Soykırımın Suç Ortakları: Medya, Devletler ve Finans Çevreleri
- 32** Hindistan, Keşmir'de İsrail'in İşgal Modelini mi Uyguluyor?
- 33** İsrail'in Gizli Gazze Haritası Sızdırıldı: 3 Bölge, 4 Koridor
- 38** Nijerya'da Sessiz Felaket: Açlık
- 42** "Siyonist Rejimin Ticaret Ortakları: İsrail Ekonomisi Kimlerle Büyüyor?"
- 46** "Ümmetin Askeri, İslam'ın Devlet Adamı: Ziyâülhak"

15 MAYIS 1948

NEKBE

Büyük Felaket

afrosya today

77. Yıl Dönümünde Nekbe: Yıllar Geçti Ama Acısı Değişmedi

• 15 Mayıs 2025

İşgalci İsrail, 15 Mayıs Nekbe'nin 77. yıl dönümünde Gazze ve Batı Şeria'da düzenlediği yoğun saldırılarla onlarca Filistinliyi şehit etti. Binlerce kişi yerinden edilirken, uluslararası tepkiler artıyor.

Filistin halkının 1948 yılında topraklarından zorla sürülmesini simgeleyen Nekbe'nin (Büyük Felaket) 77. yıl dönümünde, İsrail işgal güçleri Gazze ve Batı Şeria'da yeni bir saldırı dalgası başlattı. 15 Mayıs'ta gerçekleşen saldırılarda çoğu kadın ve çocuk olmak üzere 100'den fazla Filistinli şehit edildi.

Saldırıyla aynı gün, Filistinliler dünyanın dört bir yanında Nekbe'yi anma etkinlikleri düzenlerken, İsrail'in gerçekleştirdiği bombardımanlar adeta yeni bir Nekbe yaşıyor.

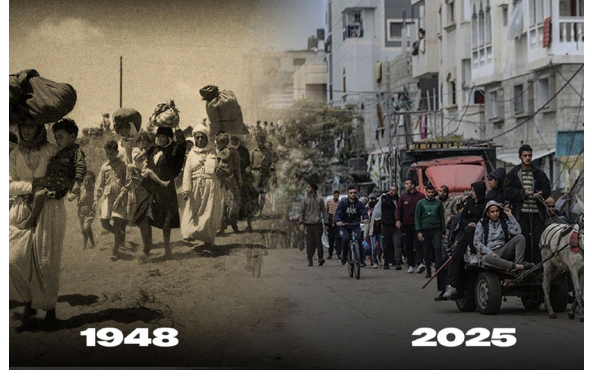
GAZZE'DE GECE BOYU BOMBARDIMAN

Han Yunus ve Cebaliye kentlerine yönelik hava saldırılarında konutlara isabet eden füzeler sonucu 60'tan fazla kişi şehit oldu, onlarca yaralandı. Bombardımanın hedeflerinden biri de Han Yunus'taki Avrupa Hastanesi oldu.

Yıkımın ardından bölge hastaneleri dolup taşarken, sağlık personelleri özellikle çocuklar arasında çok sayıda ağır yaralının bulunduğunu bildirdi. BM kaynakları, Gazze'deki sağlık altyapısının tamamen çöktüğünü ve halkın yüzde 90'ının temiz suya erişemediğini açıkladı.

GAZETECİLER HEDEFTE

Son saldırılarda Filistinli gazeteci Hassan Samur, ailesiyle birlikte evine düzenlenen saldırıda şehit edildi. Aynı hafta, daha önce yaralanan bir başka gazeteci Hasan Eslih, tedavi gördüğü hastaneye yapılan saldırı sonucunda şehit düştü. Ekim 2023'ten bu yana İsrail tarafından şehit edilen gazeteci sayısı 170'i aştı.

BATI ŞERIA'DA DA YIKIM ÇAĞRILARI

İsrail Maliye Bakanı ve radikal Siyonist siyasetçi Bezalel Smotrich, Nekbe günü yaptığı açıklamada, "Nasıl Gazze'yi dümdüz ediyorsak, Batı Şeria'daki terör yuvalarını da öyle yapmalıyız" diyerek açıkça soykırım çağrısı yaptı.

Aynı gün içinde Tubas, Nablus, Beytullahim, Dura, Kalkilya, Askar ve Kalandiya gibi birçok Filistin kenti ve kampı baskınlara uğradı; evler yıkıldı, çok sayıda kişi esir alındı.

FİLİSTİNLİLER YİNE GÖÇ YOLLARINDA

Gazze Şehri'nde ise İsrail'in yayımladığı ani tahliye emirleriyle birlikte binlerce kişi eşyalarıyla birlikte yeniden yollara düştü. Al Jazeera muhabirleri, yaşlıların ve çocukların yük taşıyarak sokaklara döküldüğünü, ancak artık sığınacak hiçbir güvenli yer kalmadığını bildirdi.

ULUSLARARASI TEPKİLER ARTIYOR

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, İsrail'in saldırılarını 'utanç verici' olarak nitelendirirken, işgal rejimi İsrail Başbakanı Soykırımcı Netanyahu ise Macron'u Hamas'a destek vermekle suçladı. Öte yandan BM, Gazze'de yaşanan durumu 'kontrolden çıkan bir insani felaket' olarak tanımladı.

NEKBE: 77 YILDIR BİTMEYEN FELAKET

Nekbe, 1948 yılında 750 binden fazla Filistinlinin evlerinden zorla çıkarılması, 530'dan fazla köyün yok edilmesi ve tarihi Filistin topraklarının yüzde 78'inin işgal edilmesiyle başlamıştı. Bugün, Filistin halkı bu acının hâlâ sürdüğünü ve Siyonist rejimin politikalarının yeni Nekbeler doğurduğunu dile getiriyor.

Sömürünün Mirası Keşmir Sorunu Nedir, Neden Hâlâ Çözülemiyor?

• 12 Mayıs 2025

Keşmir, Güney Asya'nın en uzun süreli ve en tehlikeli ihtilaflarından birine sahne oluyor. Hindistan ile Pakistan arasında 1947'den bu yana üç savaşa neden olan bu tartışmalı bölge, yalnızca iki ülke arasında değil, bölgesel istikrar ve insan hakları açısından da küresel bir krizin merkezinde yer alıyor. Peki Keşmir sorunu nasıl başladı, neden hâlâ çözülemiyor ve İngilizler bu işin neresinde duruyor?

Keşmir, 20. yüzyılın en sancılı bölünmelerinden biriyle doğan, 21. yüzyılda da hâlâ kanyan bir yara. Hindistan ve Pakistan arasında onlarca yıldır süren bu gerilim, sadece iki ülkenin sınırlarını değil, aynı zamanda milyonlarca insanın hayatını da şekillendirdi. İngiliz sömürgeciliğinin miras bıraktığı belirsiz sınırlar, referandumdan mahrum bırakılmış bir halk ve derinleşen insan hakları ihlalleriyle Keşmir, çözülemeyen bir jeopolitik denklem olarak bölgeyi tehdit etmeye devam ediyor.

İHTİLAFIN KÖKLERİ: 1947'DE BAŞLAYAN BİR BÖLÜNME

Keşmir meselesi, Britanya İmparatorluğu'nun 1947'de Hindistan altkıtasından çekilmesi ve Hindistan ile Pakistan'ın kurulmasıyla başladı. İngilizlerin ardında bıraktığı düzensiz siyasi yapı, beraberinde bir dizi ihtilafı da miras bıraktı. Hindistan-Pakistan bölünmesi sırasında 500'den fazla prensliğe, Hindistan'a mı Pakistan'a mı katılacakları konusunda seçim hakkı tanındı. Bu prensliklerden biri olan Cammu ve Keşmir, Müslüman çoğunluğa sahip olmasına rağmen Hindu hükümdar Hari Singh tarafından Hindistan'a katıldı. Bu karar, bölgede ilk savaşı tetikledi.

ÜÇ SAVAŞ, SAYISIZ ÇATIŞMA, BİTMEYEN GERGİNLİK

1947, 1965 ve 1999 yıllarında Keşmir yüzünden Hindistan ve Pakistan arasında üç büyük savaş çıktı. Özellikle 1999'daki Kargil Savaşı,

iki nükleer güç arasında yaşanması nedeniyle küresel boyutta bir krize neden oldu. O tarihten bu yana bölgede düşük yoğunluklu ama sürekli bir çatışma hali sürüyor. Her iki taraf da Keşmir üzerinde tam egemenlik iddiasında bulunurken, halk ise yıllardır askeri kuşatma altında yaşamaya mahkûm ediliyor.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER KARARLARI RAFTA DURUYOR

1948'de Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (BMGK), Keşmir'de referandum yapılmasını öngören bir karar aldı. Ancak bu karar hiçbir zaman uygulanmadı. Hindistan, Keşmir'in 'ayrılmaz bir parçası' olduğunu savunurken, Pakistan referandum hakkının çiğnendiğini ve Keşmir halkının kendi geleceğini tayin etme hakkına sahip olduğunu belirtiyor.

İNGİLTERE'NİN ROLÜ: SORUNUN MİMARİ KİM?

İngiltere, Hindistan'dan çekilirken sınırları hızlı ve özensiz şekilde çizerek pek çok etnik ve dini çatışmanın temelini attı. Lord Mount-

Hindistan ve Pakistan'ın Askeri Güç Karşılaştırması

Global Firepower - 2025 Dünyanın En Güçlü Orduları Verilerine göre:

	 Hindistan	 Pakistan
 Aktif askeri personel	1.455.550	654.000
 Yedek askeri personel	1.55.000	550.000
 Tank	4.201	2.627
 Çekili topçu sistemleri	3.975	2.629
 Zırhlı araç	148.594	17.516
 Toplam savaş uçağı	2.229	1.399
 Avcı uçağı	512	328
 Saldırı helikopteri	80	57
 Deniz kuvvetleri	293	121
 Uçak gemisi	2	-
 Denizaltı	18	8
 Nükleer savaş başlığı	180	170

afrosya today

batten liderliğindeki İngiliz yönetimi, Cammu ve Keşmir gibi stratejik ve karmaşık bölgelerde siyasi netlik sağlayamadı. Ayrıca, bölünme sürecinde İngilizlerin Hindistan tarafını daha fazla desteklediği yönündeki yorumlar, Pakistan cephesinde hâlâ dile getirilen bir eleştiri.

Buna ek olarak, Keşmir'de yaşanan insan hakları ihlalleri, Batı kamuoyunun ilgisizliği ve çifte standartlı yaklaşımı nedeniyle yeterince gündeme taşınmıyor. Bu da İngilizlerin sömürge sonrası sorumluluktan kaçınması olarak yorumlanıyor.

HİNDİSTAN'IN ANAYASAL HAMLESİ VE KEŞMİR'İN STATÜSÜNÜN DEĞİŞMESİ

2019 yılında Hindistan Başbakanı Narendra Modi liderliğindeki BJP hükümeti, Keşmir'in özerkliğini garanti altına alan Hindistan Anayasası'nın 370. maddesini tek taraflı olarak feshetti. Bu adım, Keşmir'de tam anlamıyla Hindistan işgali başladığı anlamına gelirken, bölgede protestoları ve baskıları artırdı. Pakistan bu kararı tanımadığını açıklarken, Keşmir halkı ciddi bir askerî kuşatma altına alındı.

Hindistan - Pakistan Çatışması

6 - 10 Mayıs 2025

	 Pakistan	 Hindistan
 Savaş Uçağı Kaybı	0	6
 Hasar Alan Hava Üssü	3	11
 İHA Kaybı	78	553
 Asker Kaybı	11	5
 Sivil Kaybı	40	19
 Tank Kaybı	0	0
 Hava Savunma Sistemi Kaybı	0	1

Pakistan Hava Kuvvetleri tarafından Hindistan'a karşı gerçekleştirilen saldırılarda, **2 Rafale** ve bir **S-400 hava savunma sistemi** de dahil olmak üzere **6 savaş uçağının** düşürüldüğü açıklandı.

Hint işgali altındaki Cammu ve Hindistan'ın Adampur, Gujarat ve Pathankot hava üsleri de dahil olmak üzere toplam 26 hava üssü hedef alındı. Bu saldırıların çoğu Hindistan ordusu tarafından düzenlenen basın toplantısında doğrulandı.

Hindistan'ın yaptığı açıklamaya göre, Pakistan içinde yaklaşık 23 hava üssü hedef alındı. **Ancak, bu iddiaların hiçbiri Pakistan tarafından resmi olarak kabul edilmezken Hindistan bugüne kadar herhangi bir kanıt sunmadı.**

afrosya today

İNSANİ KRİZ VE SESSİZ ULUSLARARASI TOPLUM

Bugün Keşmir'de internet kesintileri, gözaltılar, basın özgürlüğü ihlalleri ve ağır askeri denetimler sıradan hale gelmiş durumda. Binlerce insan kayıp, on binlerce kişi yargısız infazla hayatını kaybetti. Ancak BM raporları dışında uluslararası kamuoyunun bu duruma tepkisi son derece sınırlı kalıyor.

KEŞMİR'DE BİR 'ÇÖZÜMSÜZLÜK POLİTİKASI' MI İZLENİYOR?

Keşmir sorununun çözülmemesi, yalnızca Hindistan ve Pakistan'ın politikalarıyla değil, aynı zamanda bu meseleye uluslararası toplumun stratejik sessizliğiyle de yakından ilgili. İngilizlerin bıraktığı miras, büyük güçlerin jeopolitik çıkarları ve milliyetçi politikaların gölgesinde; Keşmir halkı yıllardır baskı, şiddet ve belirsizlik içinde yaşıyor.

İsrail Cehennemi Yaşadı: İki Gün Boyunca Yangınları Söndüremediler

● 1 Mayıs 2025

Soykırımcı İsrail'in işgali altındaki Kudüs ile Tel Aviv arasında büyük bir orman yangını çıktı. Alevlerin sardığı 10 yerleşim yeri tahliye edilirken, bazı askeri bölgeler yangından etkilendi, otoyollar kapatıldı. İşgalci İsrail uluslararası yardım çağrısı yaptı.

ABD ile Ukrayna Ekonomik Ortaklık Anlaşmasını İmzaladı: Mineraller Neden Bu Kadar Önemli?

● 1 Mayıs 2025

ABD ve Ukrayna, nadir toprak elementleri ve stratejik minerallerin paylaşımını içeren kapsamlı bir anlaşma imzaladı. Bu anlaşma, Ukrayna'nın ekonomik toparlanmasını desteklerken, ABD'nin küresel tedarik zincirindeki konumunu güçlendirmeyi hedefliyor.

Siyonist Rejim Uluslararası Sularda Sivil Gemiyi Vurdu: Gazze Yolunda Bir Yardım Gemisi Daha Bombalandı!

● 2 Mayıs 2025

Açlıkla boğuşan Gazze'ye yardım taşıyan Conscience adlı gemi, işgalci ve soykırımcı İsrail'in İHA saldırısıyla hedef alındı. Uluslararası sularda yaşanan saldırı, sivil aktivistlerin hayatını tehlikeye atarken, insanlık onuru bir kez daha bombalandı.

Siyonist İsrail Suriye Cumhurbaşkanlığı Sarayı Yakınlarını Bombaladı!

● 2 Mayıs 2025

İşgalci ve soykırımcı İsrail, Suriye'nin başkenti Şam'da Cumhurbaşkanlığı Sarayı çevresini vurdu. 'Dürzi toplumu koruma' bahanesiyle düzenlenen hava saldırısı, bölgesel gerilimi tırmandırırken geçici Suriye yönetimine açık bir mesaj gönderdi.

Yemen'den İşgalci İsrail'e Balistik Şok: Kuzey Bölgelerinde Alarm, Korku ve Kaos

● 2 Mayıs 2025

Yemen Silahlı Kuvvetleri (Husiler), işgalci İsrail'in kuzeyine balistik füzeler fırlattı. Siren sesleriyle uyanan İsrailililer sığınaklara akın etti, ülke genelinde korku ve panik dalgası yayıldı. Tel Aviv yönetimi büyük bir güvenlik zafiyetiyle bir kez daha yüzleşti.

BM ve STK'lardan Tepki: Siyonist İsrail İnsani Yardımı Savaş Stratejisine Dönüştürdü

● 5 Mayıs 2025

Soykırımcı İsrail, Gazze'ye yönelik insani yardım kontrol altına alarak sivil halkı açlıkla terbiye etmeye çalışıyor. Birleşmiş Milletler ve yardım kuruluşları bu planı reddederken, Hamas "Yardımanın bir pazarlık aracı olarak kullanılmasına izin vermeyeceğiz." açıklaması yaptı.

İşgal Güçleri Cenin'de 600 Ev Yıktı ve Yıkımlarını Sürekli Genişletiyor

● 5 Mayıs 2025

İsrail işgali, Batı Şeria'daki Cenin kentine yönelik saldırısını 106 günü aşkın süredir sürdürüyor. İşgal güçleri, kentin yapısını ve çehresini değiştirmek amacıyla geniş çaplı yıkım ve kazı (buldozerle tahrip) işlemleri gerçekleştiriyor ve bölgeye girişleri tamamen engellemeye devam ediyor.

İsrail Terör Estiriyor: 3 Saatte 3 Ülkeyi Bombaladı, Dur Diyen de Yok!

● 5 Mayıs 2025

İşgalci İsrail Yemen, Suriye ve Lübnan'da eş zamanlı hava saldırıları düzenleyerek bölge ülkelerine yönelik saldırıganlığını sürdürdü. Saldırılarda onlarca sivilin hayatını kaybettiği ya da yaralandığı bildirildi.

Port Sudan'da Şiddetli Patlamalar: Yakıt Depoları ve Havalimanı Hedef Alındı

● 6 Mayıs 2025

Sudan'ın stratejik liman kenti Port Sudan, İHA saldırılarıyla sarsıldı. Yakıt depoları alev aldı, havalimanı uçuşlara kapatıldı. Ordudan HDK'yi suçlayan açıklama geldi.

İşgalci İsrail'e Hava Darbesi: Husiler Ben Gurion Havalimanı'nı Vurdu

● 5 Mayıs 2025

Gazze'ye yönelik soykırım saldırılarını sürdüren Siyonist İsrail'in en büyük havalimanı, Ben Gurion, Yemen'den fırlatılan bir füzeyle vuruldu. 6 kişinin yaralandığı saldırı sonrası uluslararası uçuşlar durduruldu. Husiler, saldırının Gazze halkına destek amacıyla yapıldığını duyurdu.

İsrail Saldırısına Uğrayan 'Vicdan Gemisi'ndeki 6 Türk Vatandaşı Ülkeye Döndü

● 6 Mayıs 2025

Gazze'ye insani yardım ulaştırmak üzere yola çıktıktan sonra Malta açıklarında soykırımcı İsrail insansız hava araçlarının (İHA) saldırısına uğrayan Özgürlük Filosu Koalisyonu'na ait 'Conscience' gemisindeki 6 Türk vatandaşının ülkeye dönüşünün sağlandığı bildirildi.

İsrail Yemen'i Bombaladı: Son 24 Saatte Havalimanı, Liman ve Enerji Tesisleri Hedef Alındı

● 6 Mayıs 2025

İsrail işgal güçleri, Hudeyde Limanı'na yönelik saldırıdan sadece saatler sonra Yemen'in başkenti Sana'daki uluslararası havalimanını bombaladı. Hava saldırılarında enerji altyapısı ve sivil alanlar da hedef alındı.

İsrail'in Yeni Gazze Planı: Toplama Kampı Kuruyor, 2.2 Milyon Filistinliyi Sürgün Ediyor!

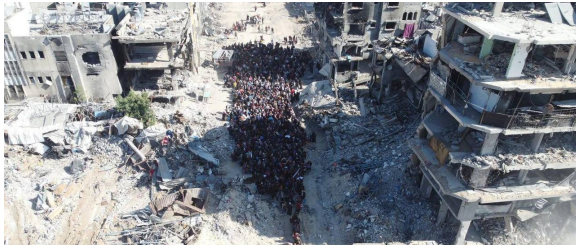
• 6 Mayıs 2025

Siyonist İsrail'in 'Gideon'un Savaş Arabaları' adını verdiği yeni operasyonla, Gazze'nin tamamına yakını Refah'taki 45 km²'lik alana zorla sürülüyor. Bu bölgeye insani yardım dışında hiçbir geçişe izin verilmeyecek, kilometrekareye 49.000'den fazla insan düşecek. Plan, uluslararası kamuoyunda ise 'modern toplama kampı' olarak yorumlandı.

Siyonist işgal rejimi İsrail, Gazze Şeridi'ne yönelik soykırımı bir adım daha ileri taşıyarak yeni bir planı devreye soktu. 'Gideon'un Savaş Arabaları' adını verdikleri bu işgal operasyonu kapsamında, Gazze'de yaşayan 2,2 milyon Filistinlinin Refah'ın güneyinde, yalnızca 45 kilometrekarelik bir alana zorla yerleştirilmesi hedefleniyor. Bu plan gerçekleşirse, insanlık tarihinin en yoğun sivil sıkıştırmalarından biri olarak kayda geçecek.

KİLOMETREKAREYE 49 BİN KİŞİ DÜŞECEK

İşgal rejiminin belirlediği bu dar alan, 'yardım girişine izin verilecek tek yer' olarak ilan edildi. Eğer plan tamamlanırsa, her bir kilometrekareye düşen insan sayısı 49.000'i aşacak. Bu yoğunluk, dünyanın en kalabalık mülteci kamplarından dahi daha vahim bir tablo ortaya koyuyor.

İsrail, söz konusu bölgeyi sözde 'güvenli bölge' olarak tanımlarken, gerçeklik bunun tam tersi: Uluslararası hukuka aykırı zorla yer değiştirme, kitlesel sürgün ve sistematik kuşatma.

MORAG KORİDORU: BİR KUŞATMA HATTI

İşgal güçleri ayrıca Gazze'nin güneyinde Morag Koridoru adı verilen bir güvenlik hattı oluşturdu. Bu hat, kuzeyden gelen insanların güneye geçişini kontrol altına almak ve Refah bölgesini tüm Gazze'den izole etmek amacıyla kuruldu. Böylece halk, hem insani yardımlara hem de temel yaşamsal hizmetlere yalnızca İsrail'in kontrolündeki bölgelerden erişmeye mahkûm bırakılacak.

"BU BİR MODERN TOPLAMA KAMPIDIR"

Birleşmiş Milletler (BM), Avrupa Birliği (AB) ve çok sayıda insan hakları kuruluşu, İsrail'in bu yeni planını sert şekilde eleştirdi. BM yetkilileri, "Bu bir modern toplama kampıdır" ifadesini kullanarak, planın sivilin yaşam hakkını doğrudan tehdit ettiğini ve savaş suçu niteliği taşıdığını vurguladı.

İşgal rejimi ise bu uygulamayı, Hamas'la mücadele ve sözde güvenliği sağlama ba-

hanesiyle meşrulaştırmaya çalışıyor. Ancak uzmanlar, asıl hedefin demografik yapıyı değiştirmek ve Gazze'yi tamamen insansızlaştırmak olduğunu belirtiyor.

İSLAM DÜNYASI TEHLİKEYE KARŞI NE YAPACAK?

Gazze'deki bu yeni uygulama, sadece Filistinliler için değil, tüm İslam dünyası için bir tehdit niteliğinde. İşgalci rejimin adım adım uyguladığı işgal ve soykırım stratejisi, Kudüs'ten Refah'a kadar İslam kimliğini hedef alıyor. Sivil nüfusu sürgün etmek, onları açlığa mahkûm etmek ve dünya kamuoyunu buna alıştırmak, daha büyük bir planın parçası.

ADIM ADIM SOYKIRIMIN YENİ BİR SAFHASI

'Gideon'un Savaş Arabaları' operasyonu, Gazze'deki insani krizi derinleştirmekle kalmıyor; aynı zamanda uluslararası toplumun sessizliğini fırsata çevirerek yeni bir etnik temizlik sahnesi hazırlıyor. Modern çağın en ağır insanlık suçlarından biri gözlerimizin önünde yaşanıyor.

Pakistan'dan Hindistan'a Gözdağı: 'Fatah-II'

● 6 Mayıs 2025

Hindistan ile gerilim tırmanırken Pakistan ordusu 'Ex INDUS Tatbikatı'na ilişkin yazılı açıklama yaptı. Açıklamada, tatbikatta 120 kilometre menzilli karadan karaya yerli üretim Fatah-II füzesinin 'başarıyla' ateşlendiği kaydedildi.

3. Dünya Savaşı İhtimali: Hindistan ve Pakistan Arasındaki Gerilim Küresel Krize Dönüşüyor

● 7 Mayıs 2025

Hindistan'ın 'Sindoor Operasyonu' kapsamında Pakistan'ı hedef alan hava saldırıları, 26 sivilin can kaybına ve 46 kişinin yaralanmasına yol açtı. Karşılıklı askeri ve diplomatik adımlar, iki nükleer güç arasındaki gerilimi savaş eşiğine getirdi. BM'den çağrı: "Dünya, bu savaşı kaldıramaz."

İngiltere'de Yaşayan Yaklaşık 200 İsraili, Hükümete İsrail ile Ticareti Durdurma Çağrısı Yaptı

● 8 Mayıs 2025

İngiltere'de yaşayan yaklaşık 200 İsrail işgal rejimi vatanı, Britanya hükümetine çağrıda bulunarak, İsrail Gazze ablukasını kaldırana kadar bu ülkeyle olan ticari ilişkilerin askıya alınmasını talep etti.

Şam-İşgalci İsrail Hattında Dolaylı Temas: Şara Paris'te Duyurdu

● 8 Mayıs 2025

Suriye Cumhurbaşkanı Ahmed Şara, Siyonist rejim İsrail'le arabulucular aracılığıyla dolaylı görüşmeler yürüttüklerini açıklarken; Fransa Cumhurbaşkanı Macron, İsrail'in Suriye'ye yönelik saldırılarını 'kötü teamül' olarak nitelendirdi.

Nükleer Kıyametin Eşiğinde: Hindistan'ın Saldırısı Sonrası Pakistan'dan Sert Uyarı

● 8 Mayıs 2025

Hindistan'ın 6 Mayıs'ta Pakistan'a düzenlediği füze saldırılarının ardından bölge yeni bir felaketin eşiğine sürüklendi. Pakistan Savunma Bakanı Asif, Hindistan'ın gerilimi tırmandıran tutumunun bölgeyi topyekün savaşa ve hatta nükleer bir felakete sürükleyebileceği uyarısında bulundu.

İsrail, Restoran ve Pazar Yerini Vurdu: Gazze'de Şehit Sayısı 52.760'a Ulaştı

● 8 Mayıs 2025

Soykırımcı İsrail'in Gazze'ye yönelik saldırılarında şehit sayısı 52 bini aştı; sivil yerleşimler, pazar yerleri ve mülteci kampları hedef alınıyor, Siyonist teröristler tam anlamıyla Filistin'de soykırımı dünyanın gözü önünde gerçekleştiriyor.

Kızıldeniz’de Bir Haftada İkinci ABD Savaş Uçağı Düştü

● 8 Mayıs 2025

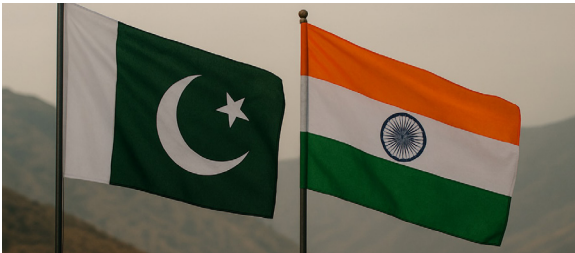
ABD’nin Kızıldeniz’deki askeri varlığı, Enzarullah’ın direnişi karşısında her geçen gün daha da çözülüyor. ABD donanmasının göz bebeği olarak bilinen USS Harry S. Truman uçak gemisi, bir hafta içinde ikinci kez savaş uçağı kaybetti.

COLUMBIA Üniversitesi’nde Kütüphane Eylemi: 75 Filistin Destekçisi Öğrenci Gözaltına Alındı

● 9 Mayıs 2025

Columbia Üniversitesi’nde Filistin’e destek veren öğrenciler, Butler Kütüphanesi’nde protesto düzenleyerek üniversitenin soykırımcı İsrail’e yönelik yatırımlarını sona erdirmesi çağrısını yineledi. NYPD’nin müdahalesiyle 75 öğrenci gözaltına alındı.

Ateşkesin Gölgesinde Gerilim: Hindistan-Pakistan Arasında Kırılğan Barış

● 13 Mayıs 2025

ABD arabuluculuğu ile sağlanan ateşkes anlaşması, Hindistan ve Pakistan arasındaki savaş tehlikesini bir nebze bertaraf etse de sınır ihlalleri, diplomatik gerilim ve kriz, barışın ne denli kırılğan olduğunu ortaya koydu.

İşgalci İsrail, Kudüs’te UNRWA Okullarına Baskın Düzenledi

● 9 Mayıs 2025

İsrail işgal güçleri, yeni yasalar doğrultusunda Kudüs’teki altı UNRWA okulunu kapatma kararını uygulamaya koydu. Alınan karar doğrultusunda 800 Filistinli çocuk okullarını terk etmek zorunda bırakılarak en temel insani hak olan eğitim alma hakkından mahrum edildi.

ABD-Hamas Anlaşması Siyonist Rejimi Çıldırttı: İdan Alexander Serbest Bırakılıyor, Tel Aviv Seyrediyor

● 12 Mayıs 2025

Hamas’ın, Amerikan vatandaşı esir İdan Alexander’ı serbest bırakacağını açıklaması, Siyonist işgal rejimi ile ABD arasında yeni bir çatlağa yol açtı. İşgal rejimi sürece dâhil edilmedi, Gazze’de ateşkes ve insani yardım için umut doğdu.

İsrail’i Dünyaya Rezil Etmmişti, Tedavi Gördüğü Hastaneyi Vurdular!

● 13 Mayıs 2025

İsrail işgal güçleri, Gazze’nin Han Yunus kentindeki Nasır Hastanesi’ni ve çevresindeki sivillerin çadırlarını hedef aldı. Saldırıda Hasan Eslih de şehit oldu. Eslih, Aksa Tufanı Operasyonu sırasında Siyonist askerlerin esir alındığı görüntüleri dünyaya ilk yayan gazetecilerdendi.

Batı'dan Uzak, Doğu'ya Yakın: Sahel'de Yeni Eksenin Ayak Sesleri

• 19 Mayıs 2025

Burkina Faso, Mali ve Nijer'deki askeri darbeler sonrası Batı ile köprüler atıldı, yön Çin ve Rusya'ya çevrildi. Sahel'de şekillenen yeni jeopolitik denklem, sadece Afrika'yı değil küresel güç mücadelelerini de yeniden tanımlıyor.

Son yıllarda Afrika'nın Sahel kuşağında yaşanan siyasi gelişmeler, sadece bölgesel krizler olarak değil, küresel güç rekabetinin yeni bir cephesi olarak okunmaya başlandı. Burkina Faso, Mali ve Nijer'de art arda gerçekleşen askeri darbeler, Batılı devletlerin onlarca yıllık etkisini hızla aşındırırken; bu üç ülkenin dış politikalarında eş zamanlı bir yön değişimi dikkat çekiyor.

Bir yanda Fransa'nın art arda diplomatik darbe alması, diğer yanda ABD üslerinin sorgulanmaya başlaması... Öte yanda ise Çin ve Rusya'nın yükselen nüfuzu, askeri ve ekonomik iş birlikleri, siyasetçiler düzeyinde geliştirilen yeni ortaklıklar...

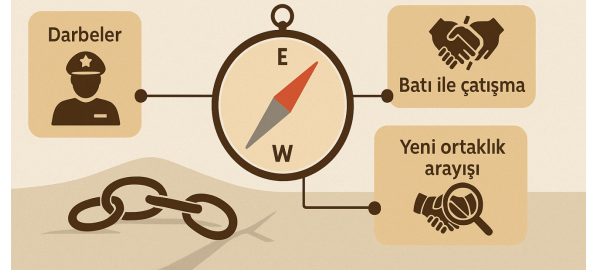
Bu tablo, sadece Sahel'in iç siyasi yapılarındaki bir dönüşümü değil, Afrika'da sömürge sonrası dönemin sona erdiği ve yerini çok kutuplu bir jeopolitik düzenin aldığı yeni bir sürecin işaretlerini veriyor.

DARBELERİN ARDINDAN YÜKSELEN YENİ BİR RETORİK

Mali'de 2020 ve 2021'deki darbelerle başlayan süreç, 2022'de Burkina Faso'da ve 2023'te Nijer'de yaşanan askeri müdahalelerle bir zincire dönüştü. Her biri, seçilmiş sivil yönetimlerin güvenlik zaaflarını, kamu düzeninin istikrarındaki başarısızlıklarını ve halkın sosyal-ekonomik memnuniyetsizliğini gerekçe gösterdi. Ancak bu darbe süreçlerinin ortak başka bir özelliği daha vardı: Batılı müttefiklere karşı açık bir güvensizlik ve kopuş söylemi.

Sahel'de Kırılan Dengeler: Yeni Jeopolitik Arayış

Bu ülkelerde yeni kurulan geçici askeri yönetimler, ilk açıklamalarında bile eski ortaklara 'yeni kurallar' dayatırken; Paris, Washington ve Brüksel'le ilişkiler sert biçimde gerildi. Batı'nın geleneksel 'ortaklık' vurgusu, yerini askeri üslerin kapatılması, diplomatik misyonların sınırlandırılması ve halk düzeyinde yükselen anti-Batı protestolarına bıraktı.

ÇİN VE RUSYA'YA AÇILAN YENİ KAPILAR

Darbelerin ardından, adeta eş zamanlı biçimde Çin ve Rusya ile yakın temaslar başladı. Mali, Rus özel güvenlik şirketi Wagner ile anlaşmalara imza attı; Burkina Faso, askeri teçhizatını Çin'den tedarik etmeye başladı; Nijer ise Çin'in enerji altyapı projelerinde derinleştiği etkisiyle yeni bir ortaklık modeline yöneldi.

Bu ülkeler, Batı'nın güvenlik merkezli ve koşullu yardım anlayışına karşılık, Doğu bloğunun 'müdahalesiz iş birliği' politikasına daha sıcak bakıyor. Rusya'nın uluslararası söylemde sürekli vurguladığı 'egemenliğe saygı'te-

ması, bu ülkelerde askeri sınıf tarafından stratejik bir tercih olarak algılanıyor.

SAHEL'DE EKSEN DEĞİŞİMİ Mİ, SİSTEM DEĞİŞİKLİĞİ Mİ?

Bu gelişmeler yalnızca dış politikadaki bir yön değişimi değil; Afrika'da hâkim olan siyasi ve ekonomik sistemlerin de yeniden tanımlanma sürecinin habercisi olabilir. Batı modeliyle şekillenen 'kalkınma-devlet ilişkisi', bu ülkelerde artık meşruiyet krizleriyle karşı karşıya. Yeni yönetimler, kalkınma ve güvenlik konusunda farklı partnerlerle daha pragmatik, Batı'nın 'değerler temelli' yaklaşımından bağımsız bir yol izlemeyi deniyor.

Ancak bu yeni denklemin sürdürülebilirliği, bölge halklarının gerçek taleplerine ne ölçüde yanıt verdiğiğe bağlı olacak. Zira geçmişte de eksen değişimleri yaşandı ama halk için istikrar çoğu zaman gerçekleşmedi.

DARBE DÖNGÜSÜ: NEDEN PEŞ PEŞE GELDİ?

Sahel bölgesinde 2020'lerden itibaren ardı ardına gelen askeri darbeler, tesadüfi birer iç siyasi kriz olarak değil; ortak güvenlik, yönetişim ve uluslararası ilişkiler krizlerinin sonucu olarak okunmalı. Mali, Burkina Faso ve Nijer'de yaşanan üç darbenin de gerekçeleri benzer: artan silahlı çatışmalar, devlet otoritesinin zayıflaması ve halkın sivil iktidarlara duyduğu güven kaybı.

MALI: SİVİL YÖNETİME GÜVENSİZLİK, ORDUYA GÜVEN

Mali'deki ilk askeri darbe 18 Ağustos 2020'de, Cumhurbaşkanı İbrahim Boubacar

Keita'nın görevden alınmasıyla gerçekleşti. O dönemde ülke, kuzey ve orta bölgelerde silahlı grupların saldırılarıyla sarsılıyordu. Fransa'nın 2013'te başlattığı Barkhane Operasyonu'na rağmen güvenlik durumu düzelmemişti. 2021'de ise geçici hükümetin başındaki Bah Ndaw da ordu tarafından görevden alındı. Böylece Mali, bir yıl içinde iki darbeyle yönetim yapısını tamamen değiştirmiş oldu.

Yeni askeri yönetim, Fransa'yı başarısızlıkla suçlayarak iş birliğini sonlandırdı. Aynı dönemde, Rusya ile temaslar arttı ve Wagner Grubu'nun ülkedeki varlığı güçlendi. Mali, kısa sürede 'Batı'dan kopuş'un ilk örneği hâline geldi.

BURKINA FASO: TERÖRLE MÜCADELEDE ÇÖKÜŞ

Burkina Faso, Ocak 2022'de Albay Paul-Henri Sandaogo Damiba önderliğindeki askeri darbe ile sivil hükümeti devirdi. Gerekçe, ülkenin kuzey ve doğusunda silahlı grupların saldırılarının durdurulamamasıydı. Ancak darbeden sadece 8 ay sonra, Eylül 2022'de, Damiba da görevden alındı. Yerine gelen Yüzbaşı İbrahim Traoré, daha genç bir lider olarak 'kökten değişim' vaadinde bulundu.

Traoré'nin yönetime gelişi, Burkina Faso'da sadece siyasi değil, jeopolitik bir dönüşümün de kapısını açtı. Fransa ile diplomatik ilişkiler gerildi, Fransız askeri güçleri ülkeyi terk etti. Yeni yönetim, dış politikada Rusya'ya yaklaşırken, içeride silahlı sivil birlikleri organize etmeye başladı.

NİJER: BATI'NIN SON ÜSSÜNDE BEKLENMEDİK KOPUŞ

Afrika'nın Sahel kuşağında Batı ile iş birliğini sürdüren son ülkelerden biri olan Nijer, 26 Temmuz 2023'te Cumhurbaşkanı Muhammed Bazoum'un görevden alınmasıyla askeri yönetime geçti. General Abdourahamane Tchiani liderliğindeki cunta, darbeyi 'ülkenin çöküşünü önlemek' için gerçekleştirdiklerini duyurdu.

Nijer, Batılı ülkeler için stratejik önemdeydi. ABD'nin iHA ve gözetim üsleri, Fransız özel

kuvvetleri ve Avrupa destekli güvenlik misyonları hâlen aktifti. Ancak darbeden sonra cunta, bu iş birliklerini sorguladı. Fransa'nın büyükelçisi istenmeyen kişi ilan edildi; ABD üsleri ise artık 'yeniden müzakere' konusu.

ORTAK NEDENLER, ORTAK SÖYLEMLER

Üç darbenin de dikkat çeken ortak noktaları var:

- Silahlı grupların yıllardır süren saldırılarına karşı orduların sivillerden daha fazla güven görmesi.
- Fransa başta olmak üzere Batılı ülkelerin güvenlik desteğine rağmen saldırıların artması ve kamuoyunun sabrının tükenmesi.
- Yolsuzlukla anılan sivil yönetimlere duyulan öfke.
- Yeni askeri yönetimlerin 'egemenlik', 'kendi kaderini tayin' ve 'Batı müdahalesine karşı duruş' gibi söylemleri öne çıkarması.

Askeri yönetimlerin halk nezdinde ilk etapta meşruiyet kazanabilmesinin temelinde bu güvenlik ve temsil krizlerinin derinliği yatıyor.

BATI İLE KOPUŞ: FRANSA, ABD VE AB NEDEN HEDEFTE?

Sahel bölgesindeki askeri yönetimlerin ortak tavır aldığı en dikkat çekici konu, Batılı güçlerle —özellikle Fransa, ABD ve Avrupa Birliği ile— yaşanan açık kopuş süreci oldu. Üç ülke de Batı'yı, hem güvenlik krizine çözüm üretememekle hem de işlerine müdahale etmekle suçluyor. Ortaya çıkan bu gerilim, sadece hükümet düzeyinde değil, sokaklardaki halk tepkilerinde de kendini gösteriyor.

FRANSA'NIN ETKİ KAYBI: BİR SÖMÜRGE GÜCÜNÜN SONU MU?

Fransa, Mali, Burkina Faso ve Nijer'de uzun yıllardır askeri üsleri, ekonomik iş birlikleri ve diplomatik misyonlarıyla güçlü bir etkiye sahipti. Ancak son yıllarda bu varlık, halk nezdinde bir 'yeni-sömürgecilik' sembolüne dönüştü. Paris'in 'terörle mücadele' adı altında bölgede yüzlerce asker bulundurması, yeterli sonuç üretilmediği gibi tepkileri de artırdı.

- Mali, 2022'de Fransa ile olan savunma anlaşmalarını iptal etti ve Barkhane Operasyonu'nun sona ermesini sağladı.
- Burkina Faso, 2023 başında Fransız askerlerinin ülkeyi terk etmesini talep etti. Fransız Büyükelçisi sınır dışı edildi.
- Nijer, 2023 darbesi sonrası Fransa'nın Niamey Büyükelçisini 'istenmeyen kişi' ilan etti. Fransız birliklerine karşı protestolar düzenlendi.

Bu kopuşlar yalnızca sembolik değil; Fransa'nın Afrika'da nüfuzunun sistemli olarak daraldığını ortaya koyuyor.

ABD: STRATEJİK ÜS AMA ZAYIF ETKİ

ABD, özellikle Nijer'deki askeri varlığıyla öne çıkıyordu. Sahra Çölü'nün güneyinde, iHA operasyonları için kullanılan Agadez Hava Üssü (Air Base 201) Washington için büyük stratejik öneme sahipti. Ancak Nijer'deki askeri darbenin ardından cunta yönetimi, ABD üslerinin statüsünü sorgulamaya başladı.

Nijer'in askeri liderleri, ABD'den 'içişlerine karışmama' ve 'eşit ortaklık' taleplerinde bulundu. Bu gelişmeler, Washington'un Sahra Altı Afrika'daki etkinliğinin daha temkinli ve sınırlı bir çerçeveye çekileceğini gösteriyor. Öte yandan, ABD'nin Mali ve Burkina Faso'da doğrudan etkisinin zaten sınırlı olduğu biliniyor.

AVRUPA BİRLİĞİ: SİVİL GÜÇ AMA YAPTIRIMLAR ETKİSİZ

AB, bölgede daha çok kalkınma yardımları, seçim desteği ve demokratikleşme projeleri üzerinden nüfuz kurmaya çalıştı. Ancak darbeler sonrası uygulamaya koyduğu yaptırımlar —örneğin bütçe desteklerinin kesilmesi, kalkınma projelerinin dondurulması— istenen etkiyi bırakmadı. Aksine, askeri yönetimler bu yaptırımları 'Afrika'nın kendi kaderine sahip çıkma isteğinin bastırılması' olarak nitelendirdi.

ECOWAS gibi bölgesel yapıların Batı destekli baskıları da, Mali, Burkina Faso ve Nijer'in ortak deklarasyon yayımlayarak bu örgütlerden

'ayrılma' sinyali vermesiyle karşılık buldu. Üç ülke, 2024 başında 'Sahel Devletleri İttifakı (AES)' adlı bir askeri-politik blok kurduklarını duyurdu.

HALK TEPKİLERİ: BATI KARŞITI DALGA YÜKSELİYOR

Sadece siyasetçiler değil, halk kitleleri de bu yön değişimini sahipleniyor. Fransa ve ABD'ye yönelik protestolar, başkentlerin ana meydanlarında düzenlenen gösterilerle sıklıkla gündeme geldi. Bu gösterilerde:

- Rusya bayrakları taşındı,
- Fransa aleyhine sloganlar atıldı,
- Yeni yönetimlere destek bildirileri okundu.

Bu toplumsal eğilim, Batı'nın bölgedeki algısal kaybını derinleştiriyor. Batılı devletler hâlâ 'terörle mücadele' eksenli bir söylem benimserken, bölge halkları 'kendi güvenliğini ve kalkınmasını tayin etme' fikrini öne çıkarıyor.

BATI MODELİNE TEPKİ Mİ, ALTERNATİF ARAYIŞ MI?

Batı ile yaşanan bu kopuş, sadece güvenlik politikalarıyla ilgili değil; daha geniş bir kültürel, ekonomik ve diplomatik reddedişi de içeriyor. Mali, Burkina Faso ve Nijer'de yeni yönetimler, dış müdahalenin sona erdiği bir 'egemenlik çağı' başlattıklarını savunuyor. Ancak bu kopuşun boşluğu, çok daha farklı aktörlerle dolduruluyor: Rusya ve Çin gibi.

RUSYA VE ÇİN'İN YÜKSELİŞİ: YENİ ORTAKLIKLAR, YENİ BAĞIMLILIKLAR MI?

Mali, Burkina Faso ve Nijer'in Batı ile bağlarını koparması, otomatik olarak bu ülkeleri yeni

stratejik partnerler arayışına yöneltti. Ortaya çıkan boşluk, hızla Rusya ve Çin tarafından doldurulmaya başlandı. Ancak bu yeni ilişkilerin 'gerçekten eşit ortaklığa mı yoksa yeni bağımlılık ilişkilerine mi evrileceği' sorusu giderek daha sık soruluyor.

RUSYA: GÜVENLİKTE BOŞLUĞU DOLDURAN AKTÖR

Fransa'nın güvenlik desteğinin sona ermesiyle birlikte özellikle Mali, güvenlik alanında Rusya'ya yöneldi. 2021 itibarıyla Wagner Grubu sahaya indi. İlk etapta eğitimci ve danışman düzeyinde başlayan süreç, zamanla doğrudan çatışmalara katılan paralı asker operasyonlarına dönüştü.

- Mali, 2022'de Wagner Grubu ile kontrat imzalayarak 1.000'e yakın Rus personeli ülkeye davet etti.
- Burkina Faso, 2023'te Wagner ile doğrudan ilişkileri teyit etmesi de Rus özel güvenlik şirketlerinin ülkede faaliyet yürüttüğüne dair güçlü kanıtlar ortaya çıktı.
- Nijer, darbe sonrası dönemde Rusya ile güvenlik ve istihbarat iş birliği görüşmelerine başladı; 2024'te askeri bir heyet Moskova'ya gönderildi.

Bunlara ek olarak, üç ülkenin de Rusya'nın BRICS ve Avrasya odaklı dış politika vizyonuna siyasi olarak yakınlığı görülüyor. Mali, 2024 başında 'Rusya ile stratejik savunma ortaklığı' anlaşması imzaladı.

ÇİN: EKONOMİK GÜÇ VE ALTYAPI YATIRIMLARIYLA ETKİLİ

Çin, askeri alandan ziyade ekonomik ve altyapı odaklı bir strateji benimsedi. Bu ülkelerde inşa edilen barajlar, yollar, havaalanları ve madencilik projeleri, Çin'in 'kuvvet kullanmadan nüfuz etme' yeteneğinin örnekleri hâline geldi.

- Nijer, Çin'in Sahel'deki en stratejik ortaklarından biri. Çin Ulusal Petrol Şirketi (CNPC), Nijer'in en büyük petrol rafinerisinin sahibi. Ayrıca Nijer'den Cezayir kıyılarına uzanan ham petrol boru hattının inşasını üstlendi.

- Burkina Faso, Çin ile 2018’de diplomatik ilişkilerini yeniden başlattıktan sonra hem tarım hem de madencilik projelerinde iş birliğini artırdı. Altın, manganez ve nadir toprak elementlerine dayalı anlaşmalar yapıldı.
- Mali, Çin ile hem ulaştırma altyapısı hem de güneş enerjisi projeleri yürütüyor. Aynı zamanda Çin’in bölgedeki ‘kuşak ve yol’ yatırımlarına dahil edilmeyi hedefliyor.

Çin’in sunduğu finansman modelleri, Batı’dan farklı olarak siyasi reform, insan hakları veya askeri koşullar içermiyor. Bu da askeri yönetimler için cazip bir iş birliği biçimi sunuyor.

HALK VE SİYASİ ELİTLER NE DİYOR?

Yeni yönetimler, Çin ve Rusya ile yapılan iş birliklerini ‘egemenlik, bağımsızlık ve saygı temelli’ olarak tanımlıyor. Sokaktaki halk nezdinde de özellikle Rusya, Batı karşıtı alternatif bir güç olarak idealize ediliyor. Burkina Faso ve Mali’de düzenlenen mitinglerde Rus bayraklarının taşınması, Putin’in posterlerinin açılması bunun en çarpıcı göstergesi.

Ancak bazı uzmanlara göre bu durum, başka bir tür bağımlılık riskini de beraberinde getiriyor. Örneğin:

- Wagner Grubu’nun faaliyetleri şeffaf değil, hesap verilebilirliği yok.
- Çin’in altyapı projeleri, uzun vadeli borçlanma yükü getiriyor ve yerel ekonomilerde dışa bağımlılığı artırabiliyor.

RUSYA-ÇİN İŞ BİRLİĞİ Mİ YOKSA SESSİZ REKABET Mİ?

Sahel’deki bu iki aktör arasında tam bir ittifaktan bahsetmek şimdilik zor. Rusya daha çok güvenlik ve siyasi destek sunarken; Çin ekonomik nüfuz ve altyapı gücüyle öne çıkıyor. Ancak her iki ülke de Batı’nın boşalttığı alanları stratejik biçimde dolduruyor ve zaman zaman rekabet hâlinde de olabiliyorlar.

YENİ DOSTLAR, ESKİ DENGELERİ YIKIYOR

Mali, Burkina Faso ve Nijer’in dış politikalarında yaşanan eksen kayması, Afrika’daki güç dengelerini kalıcı biçimde değiştiriyor. Çin ve Rusya, bu üç ülke üzerinden sadece Sahel’de değil, kıta genelinde Batı’nın stratejik etkinliğine meydan okuyor. Ancak bu yeni ortaklıkların gerçek sürdürülebilirliği, sadece liderlerin tercihlerine değil; halkın güvenine, ekonomik başarılar ve güvenlikteki somut gelişmelere bağlı olacak.

AFRİKA’DAKİ BÜYÜK OYUN: SAHEL, KÜRESEL REKABETİN YENİ CEPHESİ Mİ?

Mali, Burkina Faso ve Nijer’deki siyasi değişimler, yalnızca bu ülkelerin iç dengelerini değil, küresel güç mücadelesinin yönünü de etkiliyor. Afrika’nın ortasında, Sahra Altı’nın kapısında yer alan Sahel, artık jeopolitik bir geçit değil, bizzat bir rekabet alanı. Batı’nın stratejik gerilemesiyle birlikte oluşan boşluğu doldurmaya çalışan yeni aktörler, bu bölgeyi küresel eksen çatışmalarının kesişim noktası hâline getiriyor.

STRATEJİK KONUM: AFRİKA’NIN JEOPOLİTİK KALBI

Sahel kuşağı —Atlantik kıyılarından Sudan’a kadar uzanan geniş bir koridor— kuzeyde Akdeniz’e, güneyde Sahra Altı Afrika’ya geçiş noktası olarak kritik bir konuma sahip. Bölge:

- Avrupa’ya göç rotalarının geçiş noktasıdır.
- Batı Afrika’daki doğal kaynak rezervlerinin (altın, uranyum, petrol) merkezindedir.
- Sahra bölgesinde radikal silahlı grupların yayılım sahasıdır.

Bu üç temel faktör, bölgeyi sadece Afrika’nın değil, Avrupa, Çin, Rusya ve ABD için de vazgeçilmez bir jeopolitik alan hâline getiriyor.

BATI’NIN STRATEJİK GERİ ÇEKİLİŞİ

Fransa’nın askeri üslerini kapatması, ABD’nin askeri üs statüsünü yeniden müzakereye açması ve Avrupa Birliği’nin diplomatik etkisinin zayıflaması, Sahel’de Batı’nın etkinliğinin hızla eridiğini gösteriyor. Bu durum, sadece güvenlik anlamında değil; aynı zamanda:

- Yatırımların yönü
- Yerel siyasi elitlerin dış politika tercihleri
- Medya ve kamuoyu algısı gibi alanlarda da kendini gösteriyor.

Batı'nın bu ülkelerde izlediği 'güvenlik odaklı ve reform şartlı' politikalar, halklar nezdinde etkisizleşirken; Batı karşıtı söylemler, toplumsal taban kazanmaya başlıyor.

ÇOK KUTUPLU DÜZENİN AFRIKA'DAKİ SAHNESİ

Rusya ve Çin'in yükselişi, Afrika'daki çok kutuplu rekabetin görünürlüğüne artırdı. Ancak dikkat çeken bir başka gelişme de Türkiye, Hindistan, Körfez ülkeleri gibi orta ölçekli güçlerin de bölgede daha aktif hâle gelmeye başlaması.

- Türkiye, 2021'den bu yana Burkina Faso ve Mali'de insani yardım, savunma sanayi ve eğitim alanında etkinliğini artırdı.
- Hindistan, Nijer'de uranyum ve enerji alanında yatırım görüşmelerini yoğunlaştırdı.
- Birleşik Arap Emirlikleri ve Katar, finans ve altyapı projelerinde yer almaya başladı.

Bu dinamik, Sahel'i sadece büyük güçlerin değil, yükselen bölgesel aktörlerin de rekabet sahasına dönüştürüyor.

BRICS VE YENİ İTTİFAK ARAYIŞLARI

Mali, Burkina Faso ve Nijer'in BRICS ile kurduğu temaslar da dikkat çekici. Özellikle Mali ve Burkina Faso'da hükümetler BRICS'e üyelik taleplerini açıkça dile getirdi. Çin ve Rusya'nın bu süreçte Sahel ülkelerini destekleyici açıklamaları, BRICS'in gelecekte 'küresel Güney'in temsilcisi' olarak genişleyebileceğine dair beklentileri artırıyor.

Ayrıca bu üç ülkenin 2024'te kurduğu 'Sahel Devletleri İttifakı (AES)', hem bölgesel dayanışmayı artırma hem de Batı'ya alternatif diplomatik bir blok oluşturma amacı taşıyor.

AFRIKA BİRLİĞİ VE ECOWAS: YENİ DENGELERİN GÖLGESİNDE

Bölgedeki dönüşüm, Afrika Birliği ve Batı Afrika Ekonomik Topluluğu (ECOWAS)

gibi yapıların etkinliğini de sorguluyor. ECOWAS'ın darbelerle karşı aldığı sert yaptırım kararları, bu üç ülke tarafından 'sömürge mirasının devamı' olarak yorumlandı. Ardından gelen ECOWAS'tan ayrılma tehdidi, kıta içindeki bölgesel işbirliği çabalarına ciddi bir darbe oldu.

Yeni kurulan AES, bu yapılara alternatif bir savunma ve dış politika bloğu olmayı hedefliyor. Bu, Afrika'daki diplomatik haritaların yeniden çizilmekte olduğunun açık bir göstergesi.

SAHEL ARTIK PASİF BİR BÖLGE DEĞİL

Sahel kuşağı, artık küresel kararların şekillendiği bir merkez hâline geliyor. Enerji, güvenlik, göç ve stratejik nüfuz mücadelelerinin kesişiminde yer alan bu bölge, 21. yüzyılın yeni 'Büyük Oyun' sahalarından biri olarak görülüyor. Eski sömürge dengeleri hızla çözülürken, yeni güçlerin bölgedeki pozisyonları henüz tam olarak kurumsallaşmadı.

Bu durum, hem riskleri hem de fırsatları beraberinde getiriyor: Sahel ya büyük güçlerin rekabetinde yeniden ezilen bir bölge olacak ya da çok kutupluluğun simgesi olarak kendi sözünü söyleyen bir coğrafyaya dönüşecek.

EKSEN KAYMASI MI, GERÇEK BAĞIMSIZLIK ARAYIŞI MI?

Burkina Faso, Mali ve Nijer'de yaşanan gelişmeleri yüzeysel olarak sadece 'Doğu'ya yöneliş' şeklinde yorumlamak, bu ülkelerdeki derin tarihsel ve yapısal dönüşümü göz ardı etmek olur. Yaşanan süreç, yalnızca jeopolitik bir yön değişikliği değil; yeni bir siyasal kimlik ve bağımsızlık anlayışının inşası olarak da değerlendiriliyor. Peki bu dönüşüm gerçekten 'yeni bir bağımsızlık hamlesi' mi, yoksa başka güçlerin etkisine girmenin farklı bir yolu mu?

TARİHSEL MİRASA TEPKİ: SÖMÜRGEÇİLİĞİN UZANTISINA SON

Fransa başta olmak üzere Batılı ülkelerin bölgedeki etkinliği, yalnızca diplomatik değil; kültürel, ekonomik ve askeri anlamda da bir 'eski sömürge sistemi' olarak algılanıyor. Askeri darbeler sonrası yeni yönetimlerin söylemlerinde öne çıkan 'egemenlik', 'kendine

yeterlilik' ve 'Afrika'nın kendi kaderini tayin hakkı' ifadeleri, bu tarihsel hesaplaşmanın göstergesi.

Askeri yönetimler, Batı'dan gelen demokrasi ve insan hakları çağrılarını, iç işlerine müdahale olarak nitelendiriyor. Bunun yerine daha pragmatik, müdahalesiz ve şart koşmayan yeni ortaklıklara yöneliyorlar. Bu, geleneksel 'bağımsızlık' tanımının ötesine geçip, yeni bir egemenlik arayışı olarak değerlendiriliyor.

HALKIN GÖZÜNDEN: MEŞRUIYETİN KAYNAĞI GÜVENLİK VE TEMSİL

Söz konusu üç ülkede halkın geniş kesimleri, askeri yönetimlerin meşruiyetini sadece retorikle değil, gerçek değişim beklentisiyle destekliyor. Güvenliğin sağlanması, temel hizmetlerin ulaştırılması ve dış müdahaleye karşı duruş, askeri yönetimlere geçici ama güçlü bir toplumsal zemin sunuyor.

Ancak bu destek, zamanla koşullara bağlı. Eğer güvenlik sağlanamaz, yaşam standartları yükselmez ve ekonomik istikrar oluşturulamazsa; aynı halk desteği, bu kez yeni yönetimlere karşı bir tepkiye dönüşebilir.

YENİ BAĞIMLILIK BİÇİMLERİ Mİ DOĞUYOR?

Her ne kadar Rusya ve Çin ile kurulan ilişkiler 'eşit ortaklık' şeklinde tanımlansa da, bu yeni yönelimler de kendi risklerini taşıyor.

- Rusya'nın güvenlik desteği, şeffaflık ve insan hakları konusunda ciddi eleştirilere açık. Wagner benzeri yapıların varlığı, hukuki belirsizlikler yaratıyor.
- Çin'in dev altyapı projeleri uzun vadede borçlanma riski taşıyor ve yerel üretimi dışlayabiliyor.

Dolayısıyla eksen kayması, eski bağımlılık modellerinden bir kopuş anlamına gelse bile; bu durumun başka bir tür bağımlılık ilişkisine dönüşme ihtimali de göz ardı edilemez.

GERÇEK BAĞIMSIZLIK: YENİ BİR MODEL İNŞASI MI?

Mali, Burkina Faso ve Nijer'in asıl hedefi; ne tamamen Batı karşıtı olmak ne de Doğu eksenine tam entegre olmak. Bu ülkelerin yönetimleri, çok kutuplu dünya düzeninde kendi ayakları üzerinde durabilen, yerel dinamiklerle şekillenmiş bir kalkınma ve güvenlik modeli inşa etme iddiasındalar.

Eğer bu iddia:

- Şeffaf yönetim,
- Etkin güvenlik reformu,
- Katılımcı toplum yapısı

ile desteklenirse, bu model sadece bu üç ülke için değil, Afrika'nın diğer bölgeleri için de örnek bir dönüşüm süreci yaratabilir.

EKSEN DEĞİL, ZİHNİYET DEĞİŞİMİ

Burkina Faso, Mali ve Nijer'de yaşanan dönüşüm, yalnızca dış politikada değil; devletin tanımında, halkla ilişkilerinde ve uluslararası sistemle kurduğu bağda bir değişimdir. Bu sürecin başarıya ulaşması, yalnızca Çin veya Rusya ile iş birliğine değil, bu ülkelerin iç politikada ne ölçüde adil, kapsayıcı ve istikrarlı yapılar inşa edebildiklerine bağlıdır.

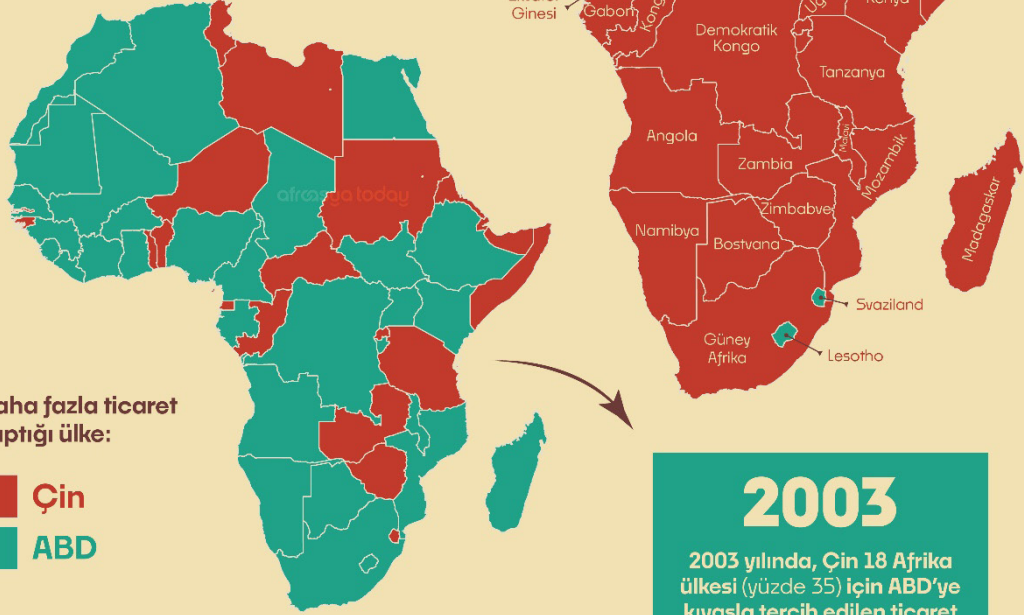
Eksen kayması bir tercihtir; ama gerçek bağımsızlık, uzun vadeli kurumsal inşayla mümkündür.

Burkina Faso, Mali ve Nijer'in izlediği yol, Afrika'da sadece eksen değiştiren ülkeler değil, aynı zamanda geleceğini yeniden tanımlamaya çalışan halklar olduğunu gösteriyor. Batı ile köprüler atılırken, Doğu ile kurulan yeni ilişkiler hâlâ test aşamasında. Bu üç ülkenin kaderi, sadece hangi tarafı seçtiklerinden değil, nasıl bir sistem inşa edeceklerinden belirlenecek. Sahel artık sadece dünyanın baktığı bir coğrafya değil; kendisini dünyaya anlatmaya çalışan bir bölge.

Afrika Ticaretinde ÇİN ve ABD REKABETİ

2023

2023 itibarıyla,
54 Afrika ülkesinin
52'si (yüzde 97) Çin
ile ABD'den daha
fazla ticaret
yapıyor.

2003

2003 yılında, Çin 18 Afrika ülkesi (yüzde 35) için ABD'ye kıyasla tercih edilen ticaret ortağıydı.

afrosya today

ABD'den Suudi Arabistan'a 142 Milyar Dolarlık Silah Satışı

● 14 Mayıs 2025

ABD Başkanı Trump'ın Suudi Arabistan ziyareti, devasa silah anlaşmaları ve siyasi pazarlıklarla Orta Doğu'nun geleceği açısından kaygı verici sonuçlar doğurabilecek gelişmelere sahne oldu. 142 milyar dolarlık silah satışıyla Washington, bölgede yeni çatışmaların tohumlarını attı.

Trump, 3 Ülkenin İsteğiyle Suriye'ye Uygulanan Yaptırımları Kaldırdı

● 14 Mayıs 2025

ABD Başkanı Donald Trump, Suudi Arabistan'daki yatırım forumunda yaptığı açıklamada, Türkiye, Suudi Arabistan ve Katar'ın talepleri doğrultusunda Suriye'ye uygulanan tüm yaptırımların kaldırıldığını duyurdu.

Umman'ın Baş Müftüsü Hindistan'a Seslendi: "Geçmişteki Müslüman Hükümdarların Merhametini Hatırlayın"

● 14 Mayıs 2025

Umman Baş Müftüsü Şeyh Hamad el-Halili, Hindistan'a geçmişteki Müslüman hükümdarların din farkı gözetmeksizin gösterdiği merhameti hatırlaması çağrısında bulundu. Ayrıca Pakistan'ın 'saldırganlara karşı kazandığı zaferi' tebrik etti ve onları Filistinlilere destek olmaya davet etti.

Beyaz Saray, Trump'ın Şara'dan Taleplerini Açıkladı

● 14 Mayıs 2025

Saudi Arabistan'da düzenlenen 4'lü 'Suriye' zirvesinde, ABD Başkanı Donald Trump, Suriye Cumhurbaşkanı Ahmed Şara'dan İsrail ile İbrahim Anlaşmalarını imzalaması, Filistinli direniş gruplarını sınır dışı etmesi ve DEAŞ'la mücadelede iş birliği yapması gibi taleplerde bulundu.

İngiltere'nin, 2014'te İsrail'in 'E1 Yerleşim Planı'na Karşı Filistin'i Tanımayı Oyladığı Ortaya Çıktı

● 14 Mayıs 2025

İngiltere Hükümeti, İsrail'in Batı Şeria'yı ikiye bölecek olan E1 yerleşim planına ilerlemesi durumunda Filistin'i tanımayı düşündüğünü 2014 yılında gizlice kararlaştırdı. İngiliz vekiller, bu gelişmenin ortaya çıkmasının ardından Filistin'in derhal tanınması çağrısında bulundu.

Gazze'de Açlık Alarmı: 93 Bin Çocuk Hayatta Kalma Mücadelesi Veriyor

● 14 Mayıs 2025

Gazze Şeridi'nde, gıdaya erişimin tamamen engellendiği bir ortamda, BM kaynaklarına göre 93 binden fazla çocuk yetersiz beslenme ve açlık tehlikesiyle karşı karşıya. Gıda, temiz su ve temel tıbbi malzemelerin girişine izin verilmemesi, soykırım kuşatmasını derinleştiriyor.

Filistin Sağlık Bakanlığı: Gazze'de Su Kalitesinde Felaket Yaşanıyor!

● 14 Mayıs 2025

Gazze Şeridi'nde yaklaşık 17 aydır süren savaşın yol açtığı sağlık ve çevre krizleri derinleşirken, Filistin Sağlık Bakanlığı su kirliliğinin felaket boyutlarına ulaştığını ve halk sağlığını doğrudan tehdit ettiğini duyurdu.

Milis Liderinin Öldürülmesi Libya'yı Karıştırdı: Trablus'ta Silahlı Çatışmalar

● 15 Mayıs 2025

Libya'nın başkenti Trablus, İstikrar Destek Aygıtı lideri Abdulgani el-Kikli'nin öldürülmesinin ardından günler süren çatışmalara sahne oldu. Dbeibeh'e bağlı güçler, kentin güvenliğini sağlamak üzere harekete geçti. Bir süre sonra ateşkes ilan edilse de çatışmalar yeniden alevlendi.

1,9 Milyon Suriyeli Evine Döndü

● 15 Mayıs 2025

Zalim Esed rejiminin devrilmesinden bu yana Suriye'ye dönenlerin sayısı 1,9 milyona ulaştı. Ancak geri dönenleri temel hizmetlere erişim, barınma ve geçim zorlukları karşılıyor. Uluslararası toplumun desteği kritik önem taşıyor.

İsrail, Gazze'ye Gece Boyunca Bomba Yağdırdı: Şehit Sayısı 100'ü Aştı!

● 15 Mayıs 2025

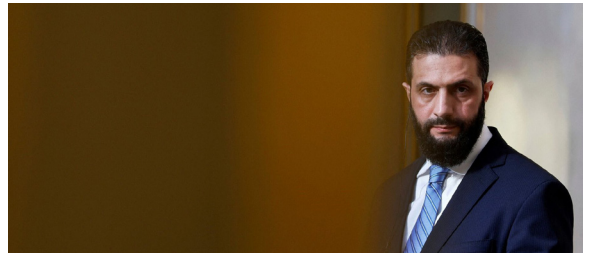
İsrail işgal güçlerinin Gazze Şeridi'ne yönelik soykırımı devam ediyor. 14 Mayıs Çarşamba gününden itibaren 24 saatte düzenlenen hava saldırılarında şehit olan Filistinli sayısı 100'ü aştı.

Burkina Faso'da Katliam Gibi Saldırı: 200 Askerin Öldürüldüğü Öne Sürüldü

● 16 Mayıs 2025

Burkina Faso'nun kuzeyindeki Djibo kentinde gerçekleşen saldırılarda askeri üs hedef alındı, onlarca asker ve sivilin hayatını kaybettiği bildirildi. Uydu görüntüleri saldırının yol açtığı yıkımı gözler önüne serdi.

Suriye'den 'İsrail' Açıklaması: "Barış İstiyoruz, Ancak İşgal Sürerken Olmaz"

● 16 Mayıs 2025

Suriye Enformasyon Bakanlığı Halkla İlişkiler Müdürü Ali Rifai, işgal rejimi İsrail'le normalleşmeye açık olduklarını ancak İsrail'in işgal ettiği topraklardan çekilmeden ilişkilerin mümkün olmadığını belirtti. Haberin yayılmasının ardından yeniden açıklama yapan Rifai, verdiği demecin çarpıtıldığını ileri sürdü.

Siyonist Soykırımın Suç Ortakları: Medya, Devletler ve Finans Çevreleri

• 8 Mayıs 2025

İşgalci İsrail, Gazze’de uluslararası hukuku ayaklar altına alarak soykırım suçu işlerken; medya, sosyal platformlar ve Batılı hükümetler bu vahşeti ya görmezden geliyor ya da meşrulaştırıyor. Protestolara uygulanan baskı, finansal destek ağları ve sessiz kalan uluslararası kuruluşlar, bu insanlık suçunun ortakları hâline geliyor.

Gazze Soykırımı ve Küresel Sessizlik: Bu Sessizlik Suç Ortaklığıdır

2023’ün son aylarından bu yana Gazze’de yaşananlar, sıradan bir savaşın değil, kasıtlı ve sistematik bir etnik temizliğin ve soykırımın göstergesidir. İşgalci İsrail’in hava, kara ve denizden yürüttüğü kuşatma; yüz binlerce sivil hedef alan bombalamalar, yardım koridorlarının engellenmesi, hastane ve okul gibi sivillere ait altyapıların bilinçli şekilde yok edilmesi, sadece askeri değil insani varlığın topyekûn ortadan kaldırılmasını hedefliyor.

Ancak bu soykırımı benzersiz kılan bir başka gerçek var: Dünyanın büyük bölümünün sessizliği. Uluslararası medya platformları bu suçu ya görmezden geliyor ya da ‘iki taraflı çatışma’ söylemleriyle meşrulaştırıyor. Batılı hükümetler, işgal rejimini durdurmak bir yana, milyonlarca dolarlık silah ve diplomatik destekle bu yıkımın ortakları hâline geliyor.

Bu dosya haberde şunları ele alacağız:

- İsrail’in işlediği soykırım suçunun belgeleri ve insanî yıkımın boyutları
- Medyanın bu suçu nasıl manipüle ettiğini ya da bu karşı sustuğunu
- Batılı devletlerin gösterilere ve aktivistlere uyguladığı baskılar
- Finans, teknoloji ve savunma sektörlerinden gelen sistematik destek
- Uluslararası kurumların acizliği ve çifte standartları

Bu çalışma, sadece yaşanan vahşeti belgelemekle kalmayacak; aynı zamanda bu vahşetin devamına göz yuman, destek veren ve sessiz kalan yapıların siyasi, ekonomik ve ideolojik ortaklıklarını deşifre etmeyi amaçlayacak.

SİSTEMATİK SOYKIRIMIN BELGELERİ

İsrail’in Eylemleri Soykırım Tanımına Uygun Mu?

Birleşmiş Milletler (BM) Soykırım Sözleşmesi’ne göre soykırım; belirli bir etnik, dini ya da ulusal grubu ‘tamamen ya da kısmen yok etmeye yönelik’ kasıtlı eylemler bütünüdür. Gazze’deki sivil halka karşı uygulanan askeri strateji, bu tanımla birebir örtüşmektedir. İşgalci İsrail, sivillere ait yaşam alanlarını doğrudan hedef alıyor; sivillerin sığındığı hastaneler, okullar ve camiler sistematik şekilde bombalanıyor. Yüz binlerce kişinin yaşadığı şehirlerde temel insani ihtiyaçlara – suya, gıdaya, ilaca – erişim engelleniyor. Ayrıca, yüz binlerce Filistinlinin evlerinden zorla çıkarılması, bir başka etnik temizlik dalgasını gözler önüne seriyor. Tüm bu eylemler, sadece birer savaş suçu olmanın ötesinde, kasıtlı ve planlı bir yok etme politikasına işaret ediyor.

Şehit Sayısı, Sivil Oranları ve Demografik Kayıplar

2023 Ekim ayı itibarıyla Gazze’de şehit sayısı 52 bin 653 bini aşmış durumda. Hayatını kaybedenlerin çok büyük kısmı, yani yaklaşık yüzde 70’i kadın ve çocuklardan oluşuyor. Birleşmiş Milletler verilerine göre her gün or-

talama 120'den fazla çocuk öldürülüyor. Yüz binden fazla insan yaralandı, birçok kişi uzuvlarını kaybetti ve fiziksel olarak kalıcı engellerle yaşamaya mahkûm edildi. En az 1,7 milyon kişi evsiz kalırken, yaklaşık 17 bin çocuk ya ebeveynlerinden tamamen koparıldı ya da ailesini tamamen kaybetti. Bu sayısal veriler, sadece insan kaybının değil, demografik bir felaketin ve toplumsal çözümlenin de habercisi niteliğinde.

Zorla Yerinden Etme: Yeni Nesil Toplama Kampı

İsrail'in Refah'a yönelik zorunlu tahliye planı, Filistin tarihine 'Nakba' olarak geçen 1948 sürgününü anımsatıyor. Yaklaşık 2 milyon insan, Refah'ın güneyinde, Morag Hattı civarındaki 45 kilometrekarelik dar bir alana hapsedilmeye çalışılıyor. İşgal rejimi burayı 'güvenli bölge' ilan etmiş olsa da ne altyapı ne de insani hizmetler açısından bu yoğunluğu kaldırabilecek bir kapasite mevcut değil. Çok sayıda uzman, bu alanı açıkça 'yeni nesil bir açık hava toplama kampı' olarak tanımlıyor. Bu planın hayat geçmesi halinde buraya sıkıştırılan siviller, gıda, su, elektrik ve ilaçtan mahrum şekilde hayatta kalma mücadelesi vermek durumunda kalacak.

İnsani Altyapının Bilinçli Yok Edilişi

İşgal güçleri, yalnızca can kayıpları sebep olmakla kalmayıp Gazze'de yaşamı sürdürebilecek her unsuru sistematik biçimde hedef alıyor. Bugüne kadar 36'dan fazla hastane ya tamamen yıkıldı ya da çalışamaz hâle geldi. UNRWA'ya ait okul ve barınaklar defalarca bombalanırken, 1.300'den fazla sağlık çalışanı ve 210'dan fazla gazeteci saldırılar sonucunda hayatını kaybetti. Gazze'nin içme suyu sistemlerinin yüzde 90'ından fazlası ya yok edildi ya da kullanılamaz durumda. Kanalizasyon sistemleri çöktü, elektrik santralleri, güneş panelleri ve jeneratörler kasıtlı olarak hedef alındı. Enerji üretimi tamamen felç edildi. Tüm bu saldırılar, savaşın ötesinde bir yıpratma ve yaşamsal çökertme stratejisinin ürünüdür.

Kıtlık ve Gıda Ablukası: Açlık Bir Silah Olarak Kullanılıyor

Gazze'deki sivil halk sadece bombalarla değil, açlıkla da öldürülüyor. Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı, bölgede yaşanan durumu 'insan kaynaklı kıtlık' olarak nitelendiriyor. Yardım konvoylarının girişine izin verilmiyor, geçiş izni alan yardımlar ise çoğu zaman geç ulaşıyor ya da hedef alınıyor. Bazı yardım araçları kasten bombalanıyor, havadan bırakılan yardımlar ya denize düşüyor ya da kasıtlı olarak erişilemeyecek tehlikeli alanlara yönlendiriliyor. Yardım dağıtım sırasında çocukların doğrudan vurulduğu çok sayıda vaka belgelenmiş durumda. Yardım kuruluşları, tarihte ilk kez insani erişimin bu denli sistematik biçimde bir askeri stratejiye dönüştürüldüğünü ifade ediyor. Açlık, burada yalnızca bir sonuç değil, bir araç olarak kullanılıyor.

Gerçek Örtülüyor: Batı Medyasının Soykırım Aklama Sözlüğü			
Gerçek Olay	Medya Başlığı / Kullanılan Dil	Amacı	Örnek Medya Kuruluşları
Hastane bombalandı, onlarca sivil şehit oldu	"Gazze'de hastaneye saldırı: Kaynağı belirlenemeyen patlama"	Faili gizlemek, sorumluluğu muğlaklaştırmak	BBC, Reuters, Associated Press (AP)
İsraili açlığı sistematik bir silah olarak kullanıyor	"Gazze'de insani kriz derinleşiyor"	Açlığı doğal bir durum gibi göstermek	CNN, DW, France 24
Kadın ve çocuklar hedef alınıyor	"Çatışmalarda hayatını kaybedenler arasında siviller de var"	Sivil kayıpları tali göstermek	Sky News, Al Arabiya English, The Guardian
Refah'a zorla tahliye dayatılıyor	"İsraili sivililerin güvenliğini tahliye teşvik ediyor"	Sürgünü insani bir tedbir gibi sunmak	New York Times, The Times of Israel
Gazeteciler ve sağlıkçılar şehit edildi	"Saldırıda birkaç kişi öldü, detaylar net değil"	Bilgi karartmak, belgelenmiş suç yok saymak	CBS News, Politico, Fox News
BM: Açlık kasten yaratılıyor	"Gazze'de gıda sıkıntısı büyüyor"	Faili gizleyerek doğalaştırmak	The Washington Post, Euronews, Bloomberg

afrosya today

BATI MEDYASININ GÖRMEZDEN GELDİĞİ GERÇEKLER

Gazze'de aylardır süren soykırım karşısında uluslararası medyanın büyük kısmı, olması gereken refleksin tam tersi bir tutum sergiliyor. İşgalci İsrail'in sivil yerleşimleri hedef alan saldırıları, yardım kuyruklarındaki çocukların

vurulması, hastane ve okul bombalamaları gibi açık insanlık suçları; haber değeri en yüksek trajediler arasında yer alması gerekirken, çoğu zaman ya görmezden geliniyor ya da manipülatif bir dille meşrulaştırılıyor. Bu medya körlüğü, aslında bir tercih: Gerçeği gizleyen, failin yanında saf tutan ve izleyicinin vicdanını uyuşturan sistematik bir editorial yönelim söz konusu.

Batılı medya kuruluşları, özellikle Amerika ve Avrupa merkezli büyük haber ajansları, Gazze’de yaşananları ‘iki taraflı çatışma’ çerçevesine oturarak işlenen suçları bulanıklaştırıyor. Bombalanan bir hastane haberinde, faile değil ‘saldırıya uğrayan hedefe’ odaklanılıyor. Gazze’de yaşanan açlık krizi ‘karmaşık bir insani durum’ olarak yansıtılıyor; oysa gerçek çok açık: Bir halk abluka altında sistematik şekilde açlığa mahkûm ediliyor. Ancak medyanın dili, bu gerçeği açıkça ifade etmiyor; saldırgan ile mağdurun yerini eşitleyen bir söylem tercih ediliyor.

Bu manipülasyon yalnızca dilde değil, görsellikte ve erişimde de kendini gösteriyor. Örneğin New York Times, BBC, CNN gibi medya devleri; Gazze’den gelen şok edici görüntüleri ya kullanmıyor ya da bulanıklaştırıyor, çoğu zaman İsrail kaynaklı açıklamaları ‘doğrulanmış bilgi’ olarak yayımlarken, Filistinli kurumların ya da tanıkların ifadelerini ‘iddia’ olarak veriyor. Böylece okur, izleyici ya da sosyal medya kullanıcısı, yaşanan gerçekliğe değil, filtrelenmiş ve çarpıtılmış bir gerçekliğe maruz bırakılıyor.

Sosyal medya platformlarında da benzer bir sansür mekanizması devrede. Instagram, Facebook ve X (eski adıyla Twitter) gibi büyük platformlar, Filistin lehine yapılan çok sayıda paylaşımı görünmez hâle getiriyor, etkileşimleri düşürüyor ya da doğrudan kaldırıyor. Bağımsız medya hesapları ya da aktivistlerin içerikleri, ‘topluluk kuralları’ gerekçesiyle silinirken, İsrail propagandası yapan hesaplar çoğu zaman dokunulmazlık kazanıyor. Bu algoritmik sansür, dijital dünyanın en etkili manipülasyon araçlarından biri hâline gelmiş durumda.

Bu medya ortamı, savaş suçlarının belgelenmesini, sorumluların teşhir edilmesini ve dünya kamuoyunun bilinçlenmesini ciddi biçimde engelliyor. Gazze’deki soykırım artık yalnızca silahla değil, sessizlikle, çarpıtılmış başlıklarla ve algoritmalarla da sürdürülüyor. Bu koşullarda basın özgürlüğünden ya da haber alma hakkından söz etmek mümkün değil. Medya, bu süreçte tarafsız değil; apaçık şekilde failin medya ortağı konumuna geçmiş durumda.

PROTESTOLARA YÖNELİK DEVLET ŞİDDETİ

Gazze’de yaşanan soykırım karşısında dünyanın dört bir yanında vicdan sahibi insanlar sokaklara döküldü. Üniversiteler, meydanlar, hükümet binaları önünde düzenlenen eylemler, sadece bir dayanışma çağrısı değil; aynı zamanda, Batılı devletlerin suç ortaklığını ifşa etmeye yönelik bir irade beyanıydı. Ancak birçok ülkede bu gösterilere karşı takınılan tutum, ifade özgürlüğüyle bağdaşmayacak düzeyde sert ve baskıcı oldu. İsrail’in suçları görünmez kılınırken, bu suçlara itiraz edenler hedef hâline getirildi.

Başta ABD olmak üzere Avrupa’nın birçok ülkesinde, özellikle üniversitelerde başlayan Gazze protestoları polis şiddetiyle bastırıldı, kampüsler ablukaya alındı, öğrenciler gözaltına alındı, bazı akademisyenler görevden uzaklaştırıldı. Columbia Üniversitesi’nde başlayan ve hızla büyüyen protesto dalgası, işgal rejimini destekleyen sermaye gruplarının üniversite yönetimleri üzerindeki etkisini de açığa çıkardı. Öğrencilerin talepleri yalnızca insan hakları ve Filistin halkının yaşam hakkına saygı iken, medya ve güvenlik güçleri

onları 'aşırılık yanlısı' göstermek için organize bir çaba yürüttü.

Fransa'da Gazze ile dayanışma eylemleri doğrudan yasaklandı. Polis güçleri barışçıl yürüyüşleri dağıttı, pankart açan kişiler gözaltına alındı. Almanya'da ise Filistin bayrağı açmak bile cezai yaptırımlara maruz kalabiliyor. Berlin'de çocuklar için düzenlenen dayanışma etkinlikleri bile 'kamu düzenini tehdit ettiği' gerekçesiyle engellendi. Hindistan gibi otoriter eğilimli hükümetlerde ise Filistin'e destek gösterileri bastırılmakla kalmadı, aynı zamanda İsrail'in yanında saf tutan propaganda içerikleri devlet eliyle yaygınlaştırıldı.

Daha da kaygı verici olan, bazı ülkelerde protestocuların sadece cezai yaptırımlarla değil; medya linci, akademik tasfiye, göçmenlik iptali, hatta sınır dışı edilme gibi yöntemlerle susturulmak istenmesi. ABD'de üniversite öğrencilerine ait Filistin destekli kampanyalar, istihbarat raporlarında 'ulusal güvenlik' riski olarak tanımlanıyor. Oysa bu öğrencilerin tek yaptığı, insan hakları ihlallerine dikkat çekmek ve savaşa ortak olmayı reddetmek.

Bu tablo bize şunu açıkça gösteriyor: Gazze'de işlenen soykırım, sadece Filistin halkının değil, aynı zamanda tüm dünyanın ifade özgürlüğü, demokrasi ve vicdan sınavıdır. Bu sınavda sınıfta kalan sadece İsrail değil; onun suçlarına sessiz kalan ve bu sessizliği hukuki ve fiziki baskıyla güvence altına alan devletlerdir. Gazze'ye yönelik zulme karşı çıkmak, bugün sadece insani değil; aynı zamanda evrensel özgürlüklerin savunusu anlamına gelmektedir.

FINANSAL VE SİYASİ DESTEK AĞLARI

Gazze'de süregiden soykırım yalnızca İsrail işgal rejiminin askerî gücünün değil, aynı zamanda küresel ölçekte kurulan bir destek sisteminin ürünüdür. Bu destek, yalnızca diplomatik ya da retorik düzeyde kalmıyor; doğrudan silah anlaşmaları, finansal yatırımlar, teknoloji transferleri ve siyasi koruma zırhı yoluyla işliyor. İsrail'in soykırım politikasını sürdürbilmesini mümkün kılan en önemli etkenlerden biri, arkasında duran bu çok katmanlı ve derin yapıdır.

ABD'nin Koşulsuz Desteği: Para, Silah ve Veto

Amerika Birleşik Devletleri (ABD), İsrail'in en büyük ve en tutarlı destekçisi konumunda. Gazze saldırılarının en yoğun olduğu dönemde, ABD Kongresi, İsrail'e 14 milyar dolarlık ek askeri yardım paketini onayladı. Bu yardımın büyük kısmı, doğrudan silah ve mühimmat alımına yönlendirildi. Aynı zamanda ABD, İsrail'in savaş suçlarına yönelik uluslararası yaptırımları engellemek için Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde veto hakkını defalarca kullandı. Yani yalnızca İsrail'in eli silahlandırılmadı; aynı zamanda onun hesap vermesinin de önü sistematik olarak kapatıldı.

Avrupa'da Diplomatik Himaye ve Teknoloji Ortaklığı

Avrupa Birliği ülkelerinin çoğu, kamuoyunun tepkisine rağmen İsrail'e yönelik doğrudan yaptırımlardan kaçındı. Almanya, Fransa, İngiltere gibi ülkeler; hem diplomatik koruma sağladı hem de İsrail ile teknoloji ve savunma alanındaki iş birliklerini sürdürdü. Özellikle Almanya'nın İsrail'e sattığı uçaksavar sistemleri, tank parçaları ve optik teknolojiler, Gazze'de kullanılan ekipmanlar arasında yer alıyor. Bu bağlamda Avrupa'nın rolü, sessiz kalmanın da ötesine geçiyor; fiilen savaşı besleyen bir ortaklığa dönüşüyor.

Özel Sektör ve Teknoloji Devlerinin Katkısı

Soykırımın sürmesinde rol oynayan bir diğer kritik bileşen ise özel sektör. Birçok Ameri-

kan ve Avrupalı savunma sanayi şirketi, İsrail işgal kuvvetlerine silah, yazılım, yapay zekâ sistemleri ve gözetim teknolojileri sağlıyor. Örneğin Elbit Systems, Raytheon, Lockheed Martin gibi firmalar doğrudan savaş teknolojisi ihraç ederken, Amazon ve Google gibi teknoloji devleri İsrail işgal rejimi yönetimine bulut bilişim ve veri işleme altyapısı sunuyor. Bu altyapılar, istihbarat faaliyetlerinde ve savaş algoritmalarının çalıştırılmasında aktif biçimde kullanılıyor.

Finansal Kurumlar ve İsrail Tahvilleri

Birçok uluslararası banka ve yatırım fonu, Siyonist rejim tahvillerini portföyünde bulundurmaya devam ediyor. Bu tahviller, doğrudan İsrail'in savaş bütçesini finanse eden araçlar arasında yer alıyor. Emeklilik fonları, sigorta şirketleri ve yatırım danışmanlık firmaları; bu tahvilleri kârlı bir enstrüman olarak pazarlarken, aslında soykırımın ekonomik sürdürülebilirliğini sağlayan aktörlere dönüşüyorlar. Boykot hareketlerinin bu finansal ortaklıkları hedef alması bu yüzden oldukça anlamlı.

Diplomatik Çifte Standartlar ve Siyasi Himaye

İsrail işgal rejimi, dünyanın en ayrıcalıklı konumunda bulunan kurumlarından biri hâline gelmiş durumda. Gazze'de binlerce çocuğun öldüğü, sağlık sistemlerinin yok edildiği, açlığın sistematik hâle geldiği bir ortamda, halen 'meşru müdafaa' söylemiyle savunulabilmesi, ancak Batı'nın ikiyüzlü siyaset anlayışıyla açıklanabilir. Aynı ülkeler, Ukrayna'ya yönelik Rus saldırılarında 'insani hukuk' ve 'uluslararası sorumluluk' çağrılarını yaparken, Gazze söz konusu olduğunda suskun kalmakta ya da doğrudan İsrail'i savunmaktadır. Bu çifte standart, uluslararası hukuk sistemini ciddi biçimde aşındırmakta ve insanlık değerlerinin evrenselliğine olan inancı zayıflatmaktadır.

ULUSLARARASI KURUMLARIN SESSİZLİĞİ VE İKİYÜZLÜ TUTUMU

Uluslararası hukuk sisteminin teminatı olması gereken kurumlar, Gazze'de yaşanan soykırı-

mı durdurmakta yalnızca yetersiz değil; kimi zaman bu vahşetin meşruiyet kazanmasına da zemin hazırlayacak şekilde taraflı ve etkisiz kalmışlardır. Birleşmiş Milletler'den Uluslararası Ceza Mahkemesi'ne, insan hakları örgütlerinden bölgesel birliklere kadar birçok kurum, sistemin sadece güçlüyü koruduğu gerçeğini bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Birleşmiş Milletler: Veto Duvarına Çarpan Vicdan

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, Gazze'deki sivillere yönelik saldırıların durdurulması için defalarca toplanmış; ancak ABD'nin sistematik vetoları nedeniyle hiçbir bağlayıcı karar alınamamıştır. 30 binden fazla sivilin hayatını kaybettiği, BM personelinin dahi hedef alındığı bir soykırım savaşında, 'ateşkes' çağrılarının dahi engellenmesi, BM'nin artık işlevsiz bir kurum hâline geldiğini ortaya koymuştur. Bu durum, uluslararası hukukun güçlülerin iradesine ne kadar bağımlı olduğunu bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Uluslararası Ceza Mahkemesi: Adaletin Gecikmesi

İsrail'in savaş suçlarına dair yüzlerce delil olmasına rağmen, Uluslararası Ceza Mahkemesi (UCM), uzun süre herhangi bir işlem yapmamıştır. Gazze'de gazetecilerin, sağlık çalışanlarının, yardım kuruluşlarının açıkça hedef alındığı belgelenmişken, UCM'nin eylemsizliği yalnızca hukuki bir zafiyet değil, aynı zamanda siyasi bir tercihi işaret etmektedir. Oysa Ukrayna'daki savaş nedeniyle Rusya Devlet Başkanı Putin hakkında kısa sürede yakalama kararı çıkaran aynı kurumun, Netanyahu ve işgalci İsrail Genelkurmayı'na dair dosyaları aylarca bekletmesi, adaletin evrensel değil, seçici olduğunu göstermektedir.

İnsan Hakları Örgütlerinin Sınırlı Tepkisi

Uluslararası Af Örgütü, İnsan Hakları İzleme Örgütü gibi kuruluşlar, Gazze'deki ihlalleri belgeleyen raporlar yayımlamış olsa da bu raporlar ne medya ne de devletler nezdinde yeterli yankı bulamamıştır. Ayrıca bu kuruluşların dil tercihleri de dikkat çekicidir; bir-

çok raporda 'İsrail'in olası savaş suçları' gibi ifadeler yer almakta, kesin yargı cümlelerinden kaçınılmaktadır. Oysa aynı kuruluşlar, farklı coğrafyalardaki daha düşük yoğunluklu ihlallerde çok daha net tutumlar sergilemişlerdir. Bu da insan hakları savunusunun da giderek politik angajmanlardan etkilendiğini göstermektedir.

Bu bölümde de gördüğümüz gibi, Gazze'deki soykırım yalnızca İsrail'in değil; onun karşısında sorumluluklarını yerine getirmeyen, sessiz kalan, hatta bazı durumlarda onu fiilen koruyan uluslararası kurumların da suçudur. Bu sessizlik, tarihe sadece pasif bir ihmal olarak değil, aktif bir suç ortaklığı olarak yazılacaktır.

ÇAĞRI: GAZZE İÇİN ADALET, DÜNYA İÇİN VİCDAN

Gazze, yalnızca bir coğrafya değil; çağımızın vicdan sınavıdır. Aylar süren bombardımanlar, on binlerce sivilin şehadeti, açlıkla terbiye edilmeye çalışılan bir halk, yerle bir edilen şehirler ve yok sayılan çocuk cenazeleri... Tüm bu yaşananların ortasında dünya sessizliğiyle, çarpıtılmış haberleriyle, çifte standartlı diplomasisiyle bir kez daha insanlığın utanç sayfalarına yeni satırlar ekliyor.

Bu dosya boyunca ortaya koyduğumuz gibi, İsrail işgal rejimi sadece askeri araçlarla değil; medya desteği, siyasi koruma, finansal kaynak ve küresel sessizlikle birlikte bu suçu işliyor. Bu sessizliğin bir sonucu olarak, uluslararası hukuk sisteminin inandırıcılığı çöküyor, insan hakları evrenselliği tartışmalı hâle geliyor ve savaş suçları cezасız kalıyor. İşte bu yüzden, Gazze'ye dair konuşmak artık sadece Filistinlilerin hakkını savunmak değil; dün-

ya vicdanının tükenmemesi için bir sorumluluktur.

Artık sadece kınamak, üzölmek ya da dua etmek yeterli değil. Gazze için adalet talep etmek; sokakta, üniversitelerde, medyada, siyasette, ekonomide aktif bir mücadele yürütmeyi gerektiriyor. İnsan hakları için ayağa kalkan herkesin şunu bilmesi gerekir: Bu mesele sadece bir ülkeye karşı değil, insanlık dışı bir düzene karşı durma meselesidir.

Sivil Olarak Neler Yapılabilir?

- Boykot hareketleri, sadece sembolik değil; ekonomik baskı araçlarıdır. İsrail'i ve onu destekleyen şirketleri hedef alan bilinçli tüketim kampanyaları yaygınlaştırılmalıdır.
- Uluslararası hukuk platformlarında, bireysel ve kolektif başvurular yapılmalı, deliller belgelenmeli ve dava süreçleri desteklenmelidir.
- Gazze'ye insani yardım, doğrudan ve sürdürülebilir şekilde organize edilmeli; bağımsız kuruluşların koruma altında faaliyet yürütebilmesi için küresel baskı oluşturulmalıdır.
- Medya okuryazarlığı teşvik edilmeli, dezenformasyona karşı alternatif, doğru ve tarafsız bilgi kanalları güçlendirilmelidir.
- Üniversiteler, sendikalar ve sivil toplum kuruluşları, İsrail işgal rejimiyle doğrudan veya dolaylı ilişkileri kesmeli, etik duruşlar açıklamalıdır.

Bu çağrı yalnızca Filistinliler için değil, adaleti, eşitliği ve onurlu yaşamı savunan herkes içindir. Gazze'deki çocukların bir nefes alabilmesi, yalnızca oradaki bombaların susmasına değil; burada, bu satırları okuyan insanların da susmamasına bağlıdır.

Hindistan'da Bir Akademisyen Sadece Müslüman Olduğu için Gözaltına Alındı

● 19 Mayıs 2025

Hindistan'da tanınmış Müslüman akademisyen Ali Khan Mahmudabad, Pakistan'a yönelik askeri operasyonları desteklemesine rağmen Hindistan'daki Müslümanlara yönelik saldırıları eleştirdiği paylaşımı nedeniyle tutuklandı.

Birleşik Krallık, Fransa ve Kanada'dan Ortak 'Filistin' Açıklaması: İsrail'e Sert Uyarı!

● 20 Mayıs 2025

Birleşik Krallık, Fransa ve Kanada, Gazze'deki insani krizin derinleşmesi üzerine soykırımcı İsrail'e karşı askeri operasyonların durdurulması ve insani yardım ablukasının kaldırılması çağrısında bulundu. Aksi takdirde, 3 ülke yaptırımlar da dahil olmak üzere somut adımlar atılacağı uyarısında bulundu.

Husiler, İsrail'deki Yeni Hedeflerini Açıkladı

● 20 Mayıs 2025

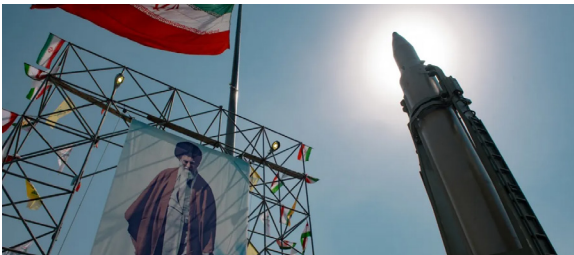
Yemen'deki Husi hareketi, İsrail'in Gazze'ye yönelik saldırılarına karşılık olarak Hayfa Limanı'na deniz ablukası başlattığını duyurdu. Husiler, limandaki ve limana seyreden tüm gemilerin hedef alınacağını açıkladı.

Avrupa Birliği, Suriye'ye Uygulanan Tüm Ekonomik Yaptırımları Kaldırdı

● 20 Mayıs 2025

Avrupa Birliği, Suriye'deki iç savaşın sona ermesinin ardından ülkenin yeniden inşasına destek amacıyla tüm ekonomik yaptırımları kaldırma kararı aldı. AB'nin bu kararı, ABD'nin Suriye'ye yönelik tüm yaptırımları kaldırma kararının ardından geldi.

CNN: "İran'ın Nükleer Tesislerini Vurmaya Hazırlanıyor"

● 21 Mayıs 2025

ABD istihbarat kaynaklarına göre işgalci İsrail, İran'ın nükleer tesislerine yönelik olası bir askeri operasyon için hazırlıklarını hızlandırıyor. Bu gelişme, Orta Doğu'da yeni bir çatışma riskini artırırken, küresel enerji piyasalarında da endişeye yol açtı.

İngiltere'den İşgalci İsrail'e Sert Tepki: Ticaret Anlaşması Müzakereleri Askıya Alındı

● 21 Mayıs 2025

Gazze'de artan sivil ölümler ve insanlık dışı kuşatma sonrası İngiltere, işgalci İsrail ile yürüttüğü serbest ticaret anlaşması müzakerelerini durdurdu. İngiltere Dışişleri ve Başbakanlık makamlarından gelen açıklamalarda soykırıma karşı tepki gösterildi.

AB, İsrail ile Ortaklık Anlaşmasını Gözden Geçirecek

● 21 Mayıs 2025

Avrupa Birliği (AB) Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Kaja Kallas, AB'nin İsrail'e ticari imtiyazlar tanıyan Ortaklık Anlaşmasını gözden geçireceğini duyurdu.

Pakistan'da Kanlı Saldırı: Hindistan'ı Suçladı

● 21 Mayıs 2025

Belucistan eyaletinin Khuzdar bölgesinde, askeri okula öğrenci taşıyan bir servise düzenlenen intihar saldırısında en az üçü çocuk olmak üzere beş kişi yaşamını yitirdi, 38 kişi yaralandı. Pakistan Başbakanı Şerif, saldırının arkasında 'Hindistan destekli teröristlerin' olduğunu belirtti.

İsrail'in "Gazze'ye 93 Yardım Tırını Girdi" Açıklaması Yalan Çıktı

● 21 Mayıs 2025

Soykırımcı İsrail'in Gazze'ye girişine izin verdiğini iddia ettiği 93 yardım tırının; trafik, lojistik ve güvenlik sorunları bahanesiyle Filistinli sivillere ulaştırılmadığı ortaya çıktı.

Soykırımcı İsrail'e Artık Rahat Yok: ABD'de 2 Siyonist Diplomat Öldürüldü

● 22 Mayıs 2025

ABD'nin başkenti Washington'da düzenlenen silahlı saldırıda soykırımcı İsrail'in Washington Büyükelçiliği'nde çalışan 2 kişinin öldürüldüğü bildirildi. Saldırığı gerçekleştirdiği ileri sürülen Elias Rodriguez gözaltına alınırken 'Özgür Filistin' sloganı attı.

Yemen'den İsrail'e 24 Saatte 3 Füze Operasyonu

● 23 Mayıs 2025

Yemen'deki Ensarullah (Husiler) Hareketi, 22 Mayıs Perşembe gününden itibaren 24 saat içinde İsrail işgal topraklarına 3 balistik füze saldırısı düzenledi. İşgalci İsrail hava savunma sistemlerinin füzeleri etkisiz hale getirdiği ileri sürüldü.

Gazze'de Soykırım Yapan Netanyahu, Batılı Liderleri Suçladı

● 23 Mayıs 2025

İşgalci İsrail Başbakanı Soykırımcı Netanyahu, Batılı liderleri, İsrail'in Gazze'deki askeri operasyonlarını eleştirerek Hamas'a cesaret vermekle suçladı. Netanyahu, bu tutumun Hamas'ın İsrail'i yok etme umudunu artırdığını iddia etti.

Hindistan, Keşmir'de İsrail'in İşgal Modelini mi Uyguluyor?

• 1 Mayıs 2025

Hindistan'ın Cammu Keşmir bölgesinde artan ev yıkımları ve güvenlik operasyonları, işgalci İsrail'in Filistin topraklarındaki uygulamalarıyla benzerlik gösteriyor. Bu durum, Hindistan'ın Keşmir'deki politikalarının Siyonist işgal stratejilerinden esinlendiği yönündeki endişeleri artırıyor.

Hindistan'ın Cammu Keşmir bölgesinde son dönemde art arda gelen ev yıkımları ve güvenlik operasyonları, yalnızca bölgedeki gerilimi değil, aynı zamanda uygulanmakta olan stratejinin arka planındaki siyasi etkileşimleri de gündeme taşıyor.

Yerel kaynakların aktardığına göre, Hint güvenlik güçleri tarafından 'terörle mücadele' gerekçesiyle sivillere ait çok sayıda ev patlayıcılarla yıkılıyor. Bu uygulamaların, İsrail'in Filistin topraklarında yıllardır uyguladığı 'toplumsal mühendislik' politikalarıyla benzerlik taşıması dikkati çekiyor.

Güvenlik politikaları, demografik müdahaleler ve teknolojik taktikler bakımından Hindistan'ın, İsrail modeliyle benzer bir yolda ilerlediğine dair yorumlar uluslararası platformda giderek güçleniyor.

KEŞMİR'DE ARTAN EV YIKIMLARI

Hindistan güvenlik güçleri, Cammu Keşmir bölgesinde 'terörle mücadele' gerekçesiyle sivillere ait evleri yıkmaya başladı. Son olarak, Pahalgam saldırısı şüphelilerinden olduğu iddia edilen bir kişinin Kupvara bölgesindeki evi yıkıldı. Hint yetkililer, Pahalgam saldırısından bu yana 9 evin patlatılarak yıkıldığını belirtti.

İŞGALCI İSRAİL İLE BENZERLİKLER

Hindistan'ın Keşmir'deki uygulamaları, İsrail'in Filistin topraklarındaki işgal stratejileriyle benzerlik gösteriyor. Ev ve mescit yıkımları, demografik değişim çabaları, haberleşme kısıtlamaları ve yoğun askeri varlık gibi uy-

gulamalar; iki ülkenin politikaları arasındaki paralellikleri ortaya koyuyor.

İsrail ve Hindistan arasındaki askeri ve teknolojik iş birliği de dikkati çekiyor. İsrail, Hindistan'ın en büyük silah tedarikçilerinden biri olup, İHA'lar, radar sistemleri ve füze savunma sistemleri gibi gelişmiş teknolojiler sağlıyor. Bu iş birliği, Hindistan'ın Keşmir'deki işgal politikalarını güçlendirmesine katkıda bulunuyor.

İki ülke arasında ortak silah üretimi de yapılıyor; Tavor X95 saldırı tüfekleri, Galil keskin nişancı tüfekleri, Negev hafif makineli tüfekler ve Hermes 900 İHA gibi silahlar, Hindistan ve İsrail iş birliğiyle üretiliyor.

Ayrıca, İsrail askerlerinin Hindistan işgali altındaki Keşmir'i ziyaret ettiği ve Hindistan ordusuna bilgi aktarımı yaptığı bildirildi.

ULUSLARARASI KURUMLAR GAZZE'DE OLDUĞU GİBİ KEŞMİR'DE DE SESSİZ

Hindistan'ın Keşmir'deki uygulamaları, uluslararası toplumda endişelere yol açıyor. Keşmir halkının kendi kaderini tayin etme hakkının gerçekleşmesini ve insan hakları ihlallerinin engellenmesini sağlayamayan uluslararası kurumların etkisizliği, bu endişeleri artırıyor.

İsrail'in Gizli Gazze Haritası Sızdırıldı: 3 Bölge, 4 Koridor

• 20 Mayıs 2025

İsrail'in Gazze Şeridi'ni 3 sivil bölgeye ayırarak 4 koridorla kontrol altına almayı hedefleyen gizli planı sızdırıldı. Planın, sivillerin hareket özgürlüğünü kısıtlayacağı ve insani yardımı askeri denetim altına alacak düzenlemeleri içerdiği kaydedildi.

İşgalci İsrail'in Gazze Şeridi'ni kuzey, merkez ve güney olmak üzere üç sivil bölgeye ayırarak dört askeri koridorla birbirinden izole etmeyi hedefleyen gizli planı basına sızdı. The Sunday Times tarafından yayımlanan haritaya göre, bu koridorlar sivillerin serbest dolaşımını engelleyecek, insani yardım noktaları ise tamamen askeri denetim altında işletilecek. Planın uygulanması hâlinde Gazze, fiilen kontrol altında tutulan parçalı bir yapıya dönüşecek.

SIZDIRILAN HARİTA: GAZZE ÜÇ SİVİL BÖLGEYE AYRILIYOR

The Sunday Times tarafından yayımlanan ve diplomatlar aracılığıyla sızdırılan harita, Soykırımcı İsrail'in 'Aşama Üç: Gazze'nin Tam Ele Geçirilmesi' başlıklı planını ortaya koyuyor. Bu plana göre, Gazze Şeridi kuzey, merkez ve güney olmak üzere üç sivil bölgeye ayrılacak ve bu bölgeler dört askeri koridorla birbirinden ayrılacak. Sivillerin bu bölgeler arasında serbestçe hareket etmeleri yasaklanacak, geçişler için özel izinler ve güvenlik kontrolleri gerekecek.

İNSANI YARDIM NOKTALARI VE ASKERİ DENETİM

Sızdırılan belgelerde, sivil bölgelerde 12 insani yardım dağıtım noktası belirlendiği görülüyor. Bu noktaların özel şirketler tarafından işletileceği ve İsrail işgal güçlerinin denetiminde olacağı belirtiliyor. Bu düzenleme, insani yardımın askeri bir araç olarak kullanılacağı endişelerini artırıyor.

ASKERİ OPERASYONLAR VE ALTYAPI HAZIRLIKLARI

İsrail işgal güçleri, 'Gideon'un Savaş Arabaları' adlı yeni bir askeri operasyon başlattığını duyurdu. Bu operasyon kapsamında, Gazze'nin kuzeyinden güneyine kadar olan bölgelerde askeri kontrolün sağlanması hedefleniyor. Sızdırılan plana göre, yeni askeri koridorlar inşa edilecek ve mevcut tampon bölgeler genişletilecek. Bu çalışmaların üç hafta içinde tamamlanması planlanıyor.

ULUSLARARASI TEPKİLER VE MÜZAKERELER

Sızdırılan plan, uluslararası toplumda büyük tepkiyle karşılandı. Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreteri António Guterres, Gazze'deki insani durumun 'tarif edilemez' olduğunu belirterek acil ateşkes çağrısında bulundu. Ayrıca, Katar'da Hamas ve İsrail arasında yeni bir ateşkes müzakere süreci başlatıldı.

NETANYAHU'NUN OFİSİNDEN SIZINTI İDDİALARI

Sızdırılan belgelerin, İşgalci İsrail Başbakanı Soykırımcı Netanyahu'nun ofisinden sızdırıldığı iddia ediliyor. Bu iddialar, katil Netanyahu'nun savaş politikalarını desteklemek ve iç politikadaki konumunu güçlendirmek amacıyla yapıldığı yönünde eleştirilere neden oldu.

Gazze'de 10 Gün İçinde **EN AZ 759 SİVİL** İsrail Tarafından Şehit Edildi!

afrasya today

9 Mayıs 2025 **52.787** (Toplam)

14 Mayıs 2025 **52.928** (Toplam)

15 Mayıs 2025 **143** (Günlük)

16 Mayıs 2025 **20** (Günlük)

17 Mayıs 2025 **95** (Günlük)

18 Mayıs 2025 **144** (Günlük)

19 Mayıs 2025 **53.486** (Toplam)

20 Mayıs 2025 **53.546** (Toplam), **60** (Günlük)

7 EKİM 2023'TEN BU YANA

GAZZE'DE YAŞANAN SOYKIRIMIN BOYUTU

52.829+

Filistinli yaşamını yitirdi

119.554+

Filistinli yaralandı

11.000+

kişi kayıp

2 milyon

kişi yerinden edildi

2.136.026

bulaşıcı hastalık
vakası

afrosya today

1/3

876

Gazze'de 7 Ekim'den sonra doğan 211 bebek, İsrail saldırılarında can verdi

3.500

çocuk beslenme ve gıda yetersizliği nedeniyle ölüm riskiyle karşı karşıya

60.000

Hamile kadın sağlık hizmetlerinin yetersiz olması sebebiyle risk altında

38.495

çocuk annesini ya da her ikisini birden kaybetti

18.000+
çocuk yaşamını yitirdi

12.400+
kadın hayatını kaybetti

57
çocuk açlık nedeniyle öldü

70%
öldürülenlerin içinde çocuk ve kadın oranı

214
gazeteci öldürüldü

1.402
sağlık çalışanı hayatını kaybetti

370+
sağlık çalışanı alıkoyuldu

113
sivil savunma görevlisi hayatını kaybetti

40
gazeteci gözaltına alındı veya alıkonuldu

afrosya today

2/3

221
kamu tesisi yıkıldı

825
cami tamamen yıkıldı

3
kilise yıkıldı

139
okul ve üniversite tamamen yıkıldı

214
cami kısmen yıkıldı

160.000
konut tamamen yıkıldı

290.000
konut kısmen yıkıldı

359
okul ve üniversite kısmen yıkıldı

206
tarihi ve kültürel varlık yıkıldı

34
hastane hizmet dışı

83.600+
ton patlayıcı
Gazze'ye atıldı

afrosya today

3/3

Nijerya'da Sessiz Felaket: Açlık

• 12 Mayıs 2025

Birleşmiş Milletler'e göre Nijerya'da 600 binden fazla çocuk akut yetersiz beslenme riski altında. Ülkede 26 milyon kişi gıda güvencesinden yoksun yaşarken, yardım çağrıları yetersiz fon ve küresel ilgisizlik nedeniyle karşılıksız kalıyor.

Nijerya'da bir çocuğun açlıktan ölmesi, artık istisna değil, alışılmış bir sessizlik. Birleşmiş Milletler ve UNICEF verilerine göre ülkede 600 binden fazla çocuk akut yetersiz beslenme riskiyle karşı karşıya. Toplamda 26 milyonu aşkın insan gıda güvencesinden yoksun yaşıyor. Ancak bu krizi sadece rakamlarla anlatmak mümkün değil.

Sahada görev yapan doktorlar, yetersiz mama yüzünden ölüme terk edilen bebekleri anlatıyor. Yardım konvoyları ulaşmadan ölen çocuklar, fon eksikliği yüzünden kapanan klinikler ve dünyanın sırtını döndüğü bir kriz büyüyor. Açlık, burada yokluk değil; tercih edilen suskunluğun sonucu.

Dünya, yıkım için milyarlar harcarken, bir kaşık gıdayla kurtarılabilecek hayatlar göz göre göre kararıyor.

BİR ÇOCUK GÜNDE KAÇ KEZ AĞLAMADAN UYUYABİLİR?

Nijerya'da her sabah, yüz binlerce çocuk açlıkla uyanıyor — eğer hayatta kaldıysa.

İnsanlık, savaşların, doğal afetlerin ve siyasi krizlerin yol açtığı insani felaketlere çoğu

zaman gözünü çevirir. Ancak bazı krizler vardır ki ne kameralar oradadır, ne başkentlerin gündemi. Nijerya'daki çocuk açlığı krizi, işte bu sessiz felaketlerden biridir. Ölüm, artık orada bir istatistik değil; okul çantalarının, su kaplarının, kurumuş tarlaların arasında dolaşan soğuk bir gerçekliktir.

Birleşmiş Milletler ve UNICEF, defalarca uyarı yaptı: Nijerya'da 600 binden fazla çocuk akut yetersiz beslenmeyle yaşam mücadelesi veriyor. Bu çocukların büyük bölümü, tıbbi destekten yoksun, güvenli gıdaya ulaşamıyor ve yeterli bakımı alamıyor. Her 10 çocuktan sadece 2'si hayatta kalma şansı veren tedavilere erişebiliyor. Şiddetli yetersiz beslenme, bir çocuğun ölüm riskini 9 ila 11 kat artırıyor.

Bu, sadece bir ülkenin kalkınma problemi ya da kısa vadeli insani kriz değil; bu bir kuşak yıkımı. Açlıktan zihinsel ve fiziksel gelişimini tamamlayamayan milyonlarca çocuk, yalnızca bugünün değil, Nijerya'nın yarınının da karardığını gösteriyor.

Üstelik bu kriz, çatışmalarla, iklim felaketleriyle ve ekonomik yoksullukla birleştiğinde daha da görünmez hale geliyor. Nijerya'nın kuzeydoğusunda her gün, anneler çocuklarının açlıktan titreyen bedenlerini uyutmaya çalışıyor. "Bu gece ağlamasın" diye dua ediyorlar. Ama ertesi sabah, o sessizlik çoğu zaman bir ölüm sessizliği oluyor.

Dünya susuyor. Kameralar uzak. Yardımlar yetersiz. Ama açlık, tüm çıplaklığıyla orada.

KRİZİN BOYUTU: RAKAMLARLA FELAKET

Açlık soyut bir kavram değildir; sayıların so-

ğuk diliyle anlatıldığında bile yıkıcılığı keskin-
dir. Nijerya'da yaşanan çocuk açlığı krizi, ista-
tistiklerin ötesine geçen bir felaketin gerçek
yüzüdür. Her rakamın ardında bir hayat, bir
umut, bir gelecek yatıyor. Ancak bu gelecek,
giderek kararıyor.

Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu
(UNICEF) ve Dünya Gıda Programı (WFP) ve-
rilerine göre, Nijerya'da yaklaşık 600.000
çocuk akut yetersiz beslenme tehlikesiyle
karşı karşıya. Bu çocukların önemli bir kısmı,
tıbbi müdahale görmezse kalıcı bedensel ve
zihinsel hasarlarla yaşamaya mahkûm olacak.
Üstelik bu, yalnızca görünür kısım. Toplamda
2 milyonu aşkın çocuk, şiddetli akut yetersiz
beslenme (SAM) belirtileri gösteriyor.

Bu çocuklardan sadece %20'si tedavi mer-
kezlerine ulaşabiliyor. Kalanlar, ya yolda ölü-
yor, ya da hastaneye vardıklarında artık çok
geç oluyor.

Krizin kapsamı yalnızca çocuklarla da sınırlı
değil. 2024 yılı itibariyle, BM İnsani İşler Ko-
ordinasyon Ofisi'nin (OCHA) açıklamasına
göre Nijerya'da 26,5 milyon kişi akut gıda
güvensizliğiyle mücadele ediyor. Bu sayı, ülke
nüfusunun yaklaşık %12'sine denk geliyor.

Kuzeydoğu'daki Borno, Adamawa ve Yobe
gibi eyaletlerde durum daha da vahim. Yal-
nızca bu bölgelerde 595.000 çocuk 2024
yılı içinde tedaviye alındı. Ancak bu, ihtiyaç
duyulan sayının altında. Zira gıda fiyatları
artıyor, sağlık altyapısı çökmüş durumda ve
lojistik hatlar silahlı çatışmalar nedeniyle sık
sık kesintiye uğruyor.

Nijerya'da her geçen gün daha fazla çocuk,
yalnızca yetersiz beslenme nedeniyle değil,

aynı zamanda yetersiz siyasi irade, yetersiz
uluslararası destek ve yetersiz dikkat nede-
niyle hayatını kaybediyor.

NEDENLER: AÇLIĞIN KAYNAKLARI

Nijerya'daki çocuk açlığı krizi, sadece gıda
eksikliğiyle açıklanamaz. Bu bir doğal afet
değil; insan eliyle büyütülmüş, politikalarla
kalıcı hâle getirilmiş bir felakettir. Krizin kö-
keninde iç içe geçmiş üç ana unsur yer alıyor:
silahlı çatışmalar, iklim krizi ve ekonomik çö-
küş.

Silahlı Çatışmalar ve Terör

Nijerya'nın kuzeydoğusu, yıllardır Boko Ha-
ram ve ISWAP (Batı Afrika Eyaleti İslam Dev-
leti) gibi silahlı örgütlerin saldırılarına maruz
kalıyor. Bu saldırılar sadece can kayıplarına
neden olmuyor; aynı zamanda kırsal bölge-
lerdeki tarım faaliyetlerini durma noktasına
getiriyor.

Köyler boşaltılıyor, çiftçiler tarlalarını terk
ediyor, hayvancılık yapılamıyor. Tarım sezon-
ları bölünüyor, üretim zinciri kesiliyor. Gıda
depoları, yardım konvoyları ve pazar yerleri
defalarca hedef alındı. Bu nedenle, en temel
gıda maddelerine ulaşmak bile lüks hâline
gelmiş durumda.

İklim Krizi ve Doğal Afetler

2024 yılı, Nijerya için kuraklıkla başlayan
ama ardından yıkıcı sellerle devam eden bir
felaket yılı oldu. BM verilerine göre, sadece
bu yıl içinde 29 eyalette 1,5 milyon hektardan
fazla tarım arazisi yok oldu, milyonlarca insan
yerinden edildi.

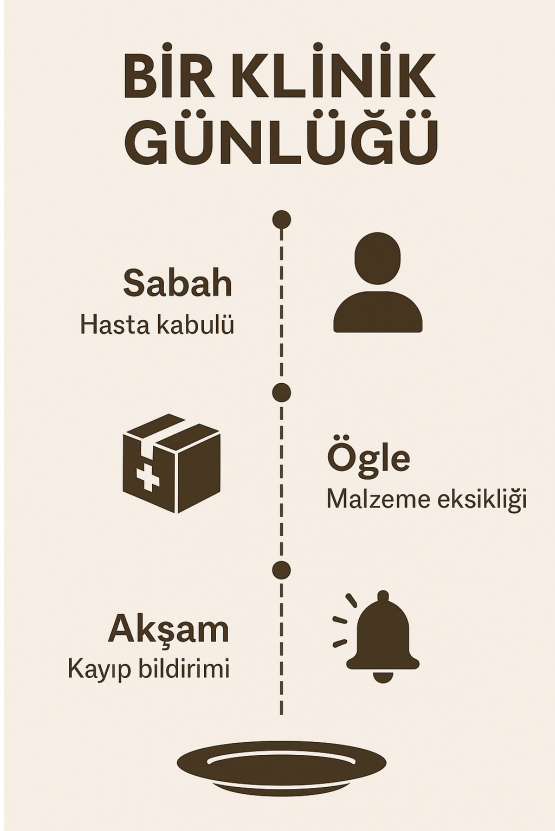
İklim değişikliği, hasat sürelerini kısaltıyor,
toprağın verimini azaltıyor, hayvancılığı im-
kânsiz hâle getiriyor. Bu da, fiyatların patla-
masına, stokların tükenmesine ve kırsaldan
kentlere kitlesel göçe yol açıyor. Gıda üreti-
minin en çok ihtiyaç duyulduğu yerlerde ar-
tık üretim yapılamıyor.

Ekonomik Kriz ve Gıda Fiyatlarındaki Artış

Nijerya'da ekonomik istikrarsızlık, açlık krizi-
ni körükleyen bir diğer temel unsur. Enflasyon
oranları son yıllarda çift hanelerde sey-

rederken, gıda ürünlerinin fiyatları neredeyse her ay artıyor. 2024'te temel gıda maddeleri olan mısır, pirinç, fasulye gibi ürünlerin fiyatları %45 ila %70 oranında arttı.

Aileler sadece açlıkla değil, gıdaya erişim hakkının ekonomik engellerle sınırlandırılmasıyla da mücadele ediyor. Üstelik kamuya ait yardım ve sübvansiyon sistemleri, yolsuzluk ve bütçe kesintileri nedeniyle artık neredeyse işlemez durumda.

KÜRESEL SUSKUNLUK, YEREL ÖLÜM

"Açlıktan ölmek, sessiz bir infaz gibidir. Gözümüzün önünde eriyen çocuklar var... Nefesleri zayıf, ama ağlayacak güçleri bile kalmamış."

— Dr. Amina Yusuf, Maiduguri Çocuk Beslenme Merkezi Sorumlusu

Nijerya'nın kuzeydoğusundaki Maiduguri kentinde bir devlet hastanesinde görev yapan Dr. Amina Yusuf, her sabah işe korkarak gidiyor. Korkusu bulaşıcı bir hastalık değil, savaş değil. Onunkisi "bir çocuğun daha bu sabaha çıkamamış olma" korkusu.

Dr. Yusuf'un kliniği her gün onlarca bebek ve çocuğu kabul ediyor. Büyük kısmı, şiddetli akut yetersiz beslenme (SAM) tanısıyla getiriliyor. Vücutları şişmiş, gözleri çökük, kas yapıları neredeyse tamamen erimiş bu çocukların çoğu, birkaç gün içinde hayatlarını kaybediyor.

Hayatlarının en savunmasız anında, sadece susuz ve aç değil, aynı zamanda unutulmuşlar.

"Bazı çocuklar geldiğinde artık konuşamıyor. 2 yaşındaki çocukları emzirecek sütü olmayan anneler görüyoruz. 7 yaşındaki bir kız çocuğu, 10 aylık kardeşine avucuyla çamurdan mama yapıp yediyordu. Çünkü başka hiçbir şey yoktu."

Doktor Yusuf'un tanıklığı tekil değil. Nijerya'da görev yapan birçok saha çalışanı ve yardım gönüllüsü, benzer tabloları aktarıyor. Sıcak, susuzluk, salgın hastalıklar ve yetersiz beslenme iç içe geçmiş durumda.

En acısıysa şu: Birçoğu "Zamanında gelseydi kurtulurdu" denilen çocuklar.

UNICEF ve Dünya Gıda Programı (WFP) gibi kuruluşların kurduğu beslenme merkezleri, kapasitesinin çok üstünde çalışıyor. Ancak fon eksikliği, güvenlik tehditleri ve lojistik sınırlamalar nedeniyle çoğu bölgeye düzenli yardım ulaşamıyor.

"Tıbbi olarak yapılacak çok şey yok. En çok ihtiyaç duyduğumuz şey; güvenli gıda, temiz su ve biraz dikkat. Eğer dünya bakmazsa, biz sadece kayıpları saymaya devam ederiz."

YOKLUĞUN DEĞİL, TERCİHİN KRİZİ

Nijerya'da çocuklar açlıktan ölüyor çünkü yiyecek yok değil; çünkü dünya kaynaklarını neye harcayacağına farklı karar veriyor.

Gazze'de bir halkı yok etmek için seferber edilen askeri ve finansal destek, aynı kararlılıkla Nijerya'daki açlık krizine yönlendirilseydi, milyonlarca çocuğun hayatı kurtarılabilirdi. Ancak tercih başka yönde kullanılıyor.

Siyonist işgal rejiminin Gazze'de yürüttüğü soykırım operasyonları için 2023-2024 dö-

neminde yalnızca ABD'nin doğrudan sağladığı askeri yardım 26 milyar doları aştı. Buna Avrupa devletlerinin diplomatik ve ekonomik desteği, özel şirketlerin sağladığı teknoloji, altyapı ve mühimmat katkıları da eklendiğinde toplam destek çok daha büyük bir meblağa ulaşıyor.

Bu devasa bütçe, yıkım için harcanırken; Nijerya'daki çocukların beslenmesi, tedavisi ve barınması için Birleşmiş Milletler'in talep ettiği yalnızca 910 milyon doların bile tamamı toplanamıyor.

"Bir çocuğu yaşatmak, bir şehri yok etmekten daha ucuz. Ama dünya, hangi çocukların yaşamaya değer olduğuna karar verirken vicdanını değil, çıkarlarını dinliyor."

Dünya, kaynak sıkıntısı içinde değil. Ama adil ve vicdanlı bir dağıtım içinde de değil. İşte bu yüzden Nijerya'daki açlık krizine 'doğal afet' denemez. Bu, doğrudan sistemsizliklerdir.

KAYNAKLAR TÜKENMEDİ, VİCDAN TUKENDİ

Nijerya'da milyonlarca çocuk açlıkla boğuşurken, dünya kamuoyunun dikkatini başka savaşlar, başka hesaplar meşgul ediyor. Ancak asıl sorun, dikkat eksikliğinden çok, kaynakların nasıl ve kime harcandığında gizli.

Birleşmiş Milletler, 2024 yılı için Nijerya'daki insani yardım ihtiyacını karşılamak üzere yalnızca 910 milyon dolarlık fon çağrısı yaptı. Bugün itibarıyla bu miktarın %40'ı bile toplanmış değil. Oysa aynı dönemde işgalci İsrail'e yalnızca ABD tarafından aktarılan doğrudan savunma bütçesi 26 milyar doları geçti.

Bu rakamlar, küresel kaynak sıkıntısını değil; küresel değer önceliklerini ortaya koyuyor. Savunma adı altında yok edici sistemlere milyarlar aktarılırken, bir çocuğun hayatta kalması için gereken birkaç yüz dolarlık mama kiti dahi temin edilemiyor.

"Bir çocuğun hayatı, bir füzenin maliyetinden daha mı ucuz?"

– UNICEF saha koordinatörü, Maiduguri

Bu çarpıklık sadece Nijerya'yla sınırlı değil. Ama Nijerya örneği, küresel adaletsizliğin en çıplak hâli. Açlık burada yoksulluğun değil, siyasi tercihin sonucu. Harcansa kurtarılacak hayatlar, görmezden geliniyor. Çünkü o hayatlar, çıkar hesaplarında yer etmiyor.

Bu nedenle Nijerya'daki açlık, sadece bir insani kriz değil; aynı zamanda ahlaki bir iflasın belgesi.

BİR KAŞIK UMUT, BİR KUŞAK GELECEK

Nijerya'daki çocuk açlığı krizi, yalnızca bu kuşağın değil, ülkenin geleceğinin de önünü kesiyor. Bir insanın gelişimi için hayati olan ilk yıllar, milyonlarca çocuk için açlıkla, susuzlukla, ihmalle geçiyor. Bu kriz sürdürükçe sadece bedenler değil, zihinler, topluluklar, gelecekler çöküyor.

Burada mesele sadece kalori eksikliği değil; dünya sisteminin önceliklerinde insanın yerinin kaybolması. Nijerya'daki kriz, bir yandan hükümetlerin zayıflığını, diğer yandan uluslararası toplumun isteksizliğini ve çifte standartlarını açığa çıkarıyor.

Ancak hâlâ umut var.

- Bir çocuğun yetersiz beslenmesini önlemek, savaşları durduraktan daha kolay.
- Bir kaşık mama, bir kalem, bir yatak, bazen bir neslin geleceğini değiştirebilir.
- Ve bir dünya vicdanı, bunu gerçekleştirebilir.

Uluslararası kamuoyuna, yardım kuruluşlarına ve bireylere düşen görev; bu krizi yalnızca istatistiklerle değil, sorumluluk duygusuyla görmek. Nijerya'da açlık, uzak bir felaket değil; global sistemin bir sınavı.

Ve bu sınavda herkesin rolü var.

Çünkü her kurtarılan çocuk, yalnızca bir hayat değil; bir ülkenin, bir toplumun, bir geleceğin umudu olabilir.

“Siyonist Rejimin Ticaret Ortakları: İsrail Ekonomisi Kimlerle Büyüyor?”

• 22 Mayıs 2025

2024 yılında işgalci İsrail’in toplam ticareti 150 milyar doları aştı. ABD ve Avrupa ülkeleriyle milyarlarca dolarlık alışveriş sürerken, Gazze’de yaşanan soykırım tepkilere rağmen ekonomik ilişkileri tam anlamıyla durdurmadı. Bu dosyada, İsrail’in kimlerle ticaret yaptığı, neleri sattığı ve aldığı ile diplomatik krizlerin ticarete etkilerini detaylarıyla inceliyoruz.

İşgalci İsrail, 2024 yılında Gazze’de tarihin en yıkıcı saldırılarını sürdürürken, küresel ticaret hacmini 150 milyar dolara yaklaştırarak ekonomik ilişkilerini derinleştirmeye devam etti. Bir yanda sivil altyapıların hedef alındığı, on binlerce sivilin hayatını kaybettiği bir soykırım süreci yaşanırken; diğer yanda Batılı ülkeler başta olmak üzere birçok devletle milyarlarca dolarlık ithalat ve ihracat sürdürüldü. İsrail’in askeri saldırıları ve uluslararası hukuku hiçe sayan uygulamaları küresel kamuoyunda büyük tepki toplarken, bu tepkilerin ticaret hacmine etkisi sınırlı kaldı. Bu dosya haber, İsrail’in kimlerle ticaret yaptığını, hangi ürünleri alıp sattığını ve uluslararası ilişkilerin ekonomik düzleme nasıl yansıdığını gözler önüne seriyor.

İŞGALCI İSRAİL’İN 2024 TİCARET BİLANÇOSU

İsrail işgal rejimi, 2024 yılı itibarıyla küresel ticaret hacmini artırarak toplamda 91,5 milyar dolarlık ithalat ve 61,7 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirdi. Böylece yıllık ticaret hacmi 153,2 milyar dolara ulaşırken, yaklaşık 29,8 milyar dolarlık bir dış ticaret açığı oluştu. Bu rakamlar, bölgede yaşanan ağır insan hakları ihlallerine ve askeri saldırılara rağmen, işgal rejiminin küresel ekonomiyle olan bağlarının güçlü bir şekilde devam ettiğini gösteriyor.

2024 verilerine göre, İsrail’in dış ticaretinde öne çıkan sektörler genellikle yüksek katma

değerli ürünlerden oluşuyor. Özellikle elektronik, savunma sanayi, ilaç, kimyasallar ve değerli taşlar, ihracatın en yoğun olduğu kalemler arasında yer aldı. Öte yandan ithalatta makineler, taşıtlar, enerji kaynakları ve gıda ürünleri ön plana çıktı.

İsrail’in ticaret bilançosu yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda siyasi bir tabloyu da yansıtıyor. Diplomatik olarak eleştirildiği ve kınandığı ülkelerle bile ticari ilişkilerini kesmeyen işgal rejimi, bu yönüyle uluslararası sistemde ahlaki çelişkilerin de simgesi haline gelmiş durumda.

SİYONİST REJİMİN BAŞLICA TİCARET ORTAKLARI

İsrail işgal rejimi, dış ticaretinin büyük bölümünü Batılı ülkeler ve Asya’daki güçlü ekonomilerle yürütüyor. 2024 verilerine göre ABD, Çin, Almanya, Hollanda, Birleşik Krallık ve İrlanda, İsrail’in en önemli ticaret ortakları arasında yer aldı. Bu ülkelerle yapılan ticaret,

rejimin toplam dış ticaretinin yarısından fazlasını oluşturuyor.

Amerika Birleşik Devletleri

İsrail'in en büyük ihracat partneri olan ABD ile toplam ticaret hacmi 33 milyar dolara yaklaştı. İsrail'in ABD'ye ihracatı yaklaşık 18,6 milyar dolar, ithalatı ise 14,8 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. Başlıca ürünler arasında mikroçipler, elmas, savunma teknolojileri ve ilaçlar yer aldı. ABD'nin İsrail'e sağladığı doğrudan askeri yardımlar da bu ilişkilerin ticari hacmini derinleştiriyor.

Çin

Çin ile olan ticaret hacmi artan bir eğilim gösteriyor. İsrail, Çin'e yaklaşık 13,1 milyar dolarlık ürün ihraç ederken, 19,1 milyar dolarlık ithalat gerçekleştirdi. Çin'den alınan ürünlerin başında elektronik cihazlar, makineler ve telekomünikasyon ekipmanları geliyor.

Almanya

İsrail'in Avrupa'daki en önemli ticaret ortağı olan Almanya ile ticaret hacmi 8,6 milyar doları aştı. Almanya'dan otomotiv, makine ve kimyasal ürünler ithal edilirken; İsrail'den yüksek teknoloji bileşenleri ve savunma ekipmanları gönderiliyor.

İrlanda

İsrail'in büyük ilaç şirketleriyle yaptığı anlaşmalar sayesinde İrlanda ile olan ticaret dikkat çekici boyutlara ulaştı. 2024 yılında İrlanda'dan yapılan ithalatın büyük kısmını biyoteknolojik ilaçlar ve farmasötik ürünler oluşturdu.

Avrupa Birliği Genelinde

Avrupa Birliği ülkeleri, İsrail'in toplam ticaretinde yaklaşık %32'lik bir paya sahip. Özellikle Hollanda, Belçika, Fransa ve İtalya, İsrail'le yoğun ticaret yapan ülkeler arasında yer alıyor.

Bu ülkelerin pek çoğu, bir yandan İsrail'in Gazze'deki sivillere yönelik saldırılarını eleştirirken diğer yandan ekonomik bağlarını sürdürmeye devam ediyor. Bu çelişkili durum, kamuoyunda ve insan hakları örgütlerinde ciddi tartışmalara yol açıyor.

SIYONİST REJİMİN SERBEST TİCARET AĞI

İşgalci İsrail, küresel ticaret sistemine yalnızca ürün alışverişiyle değil, aynı zamanda çok sayıda serbest ticaret anlaşması (STA) ve bölgesel ortaklık üzerinden de entegre olmuş durumda. Bu ağ, rejimin ekonomik izolasyona karşı geliştirdiği stratejik bir zırh niteliği taşımaktadır.

Küresel STA Haritası

İsrail bugüne dek yaklaşık 45 ülke ve blok ile serbest ticaret anlaşması imzaladı. Bu anlaşmalar, gümrük vergilerinin düşürülmesini, yatırım akışının kolaylaştırılmasını ve teknolojik iş birliklerinin artırılmasını hedefliyor.

- Amerika Birleşik Devletleri: 1985 yılında imzalanan ve yürürlüğe giren STA, İsrail'in en uzun soluklu ve stratejik ekonomik ortaklıklarından biri.
- Avrupa Birliği: 2000'li yıllardan itibaren yürürlükte olan anlaşma, İsrail'in Avrupa'ya ihracatında düşük vergiler ve düzenlemeler sunuyor.
- Çin ile STA müzakereleri hâlen devam ediyor; Tel Aviv yönetimi bu pazarı genişletmek istiyor.
- Birleşik Arap Emirlikleri: 2022'de imzalanan anlaşma, diplomatik normalleşmenin ardından ticareti 10 milyar dolar düzeyine taşımayı hedefliyor.
- Şili, Kolombiya, İsviçre, Güney Kore, Tayland, Kanada gibi ülkelerle de STA'lar yürürlükte.

Anlaşmaların Ekonomik Karşılığı

Bu anlaşmalar sayesinde İsrail, hem pazarlarını çeşitlendirmekte hem de küresel pazarlarla stratejik teknolojik iş birlikleri yapabilmektedir. Özellikle ABD ve AB ile olan anlaşmalar, savunma sanayi ihracatını kolaylaştırmakta ve İsrail menşeli ürünlerin dünya pazarlarına erişimini hızlandırmaktadır.

Tepkilere Rağmen Ağ Genişliyor

İşgal politikaları ve insan hakları ihlalleri nedeniyle yoğun eleştiriler alan rejim, bu eleştirilere rağmen ticari diplomasiyle ilişkilerini

korumayı başarmıştır. 2020'lerden itibaren Arap ülkeleriyle başlatılan 'normalleşme' süreci, İsrail'in serbest ticaret ağına Körfez'den yeni kapılar açmıştır.

Bu geniş ticaret ağı, İsrail'in uluslararası alanda yalnızlaşmasını önlemekte ve ekonomik güvenliğini pekiştiriyor. Ancak bu durum, Filistin halkının uğradığı haksızlıkların karşısında ticaretin öncelik kazanmasına dair ciddi etik soruları da beraberinde getiriyor.

TEPKİLERİN GÖLGESİNDE TİCARET: BOYKOT VE KISITLAMALAR

İşgalci İsrail'in Gazze'deki sivil yerleşimlere yönelik yoğun saldırıları ve artan can kayıpları, uluslararası kamuoyunda sert tepkilere neden oldu. Ancak siyasi ve diplomatik açıklamaların ötesinde, rejimin ekonomik ilişkilerine yönelik somut adımlar sınırlı kaldı. Bazı ülkeler İsrail'le olan ticari bağlarını kesme ya da gözden geçirme yönünde adım atarken, küresel çapta ekonomik ilişkiler büyük oranda devam etti.

TÜRKİYE TİCARETİ TAMAMEN DURDURDU

Türkiye, Nisan 2024'te aldığı kararla İsrail ile tüm dış ticaret faaliyetlerini askıya aldı. Ticaret Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, "İsrail'in Filistin halkına yönelik insanlık dışı saldırıları sürdükçe ekonomik ilişkilerin devamı mümkün değildir" ifadelerine yer verildi. Bu karar öncesinde Türkiye, İsrail'e yılda yaklaşık 5 milyar dolar değerinde demir-çelik, gıda ürünleri, tekstil ve yapı malzemeleri ihraç ediyordu.

İNGİLTERE STA MÜZAKERELERİNİ ASKIYA ALDI

Birleşik Krallık Dışişleri Bakanı David Lammy, Mayıs 2025'te Parlamento'da yaptığı konuşmada, İsrail'le yeni bir serbest ticaret anlaşması üzerinde yürütülen müzakerelerin durdurulduğunu açıkladı. İngiltere, işgalci İsrail'in Gazze'deki saldırıları nedeniyle hem kamuoyundan hem muhalefetten yoğun baskı altındaydı. Lammy, bu kararın 'ahlaki ve insani sorumluluk' kapsamında alındığını belirtti.

AB'DE ÇATLAK VAR: GÖZDEN GEÇİRME SÜRECİ BAŞLADI

Avrupa Birliği ise mevcut serbest ticaret anlaşmasını gözden geçirme sürecine aldı. Özellikle İrlanda, Belçika ve İspanya gibi ülkeler Siyonist rejime yönelik ekonomik yaptırımların uygulanması çağrısı yaparken; Almanya ve Fransa gibi bazı ülkeler bu adımlara mesafeli yaklaşıyor. AB Komisyonu, anlaşmanın revizyon sürecinde 'uluslararası hukuk ve insan hakları' ilkelerinin dikkate alınacağını bildirdi.

SİVİL TOPLUMUN SESİ: BDS HAREKETİ YAYILIYOR

İşgalci İsrail'e karşı en etkili taban hareketlerinden biri, 2005'te Filistinli aktivistler tarafından başlatılan BDS (Boykot, Tecrit, Yaptırım) kampanyası. Hareket, son dönemde dünya genelinde yeniden ivme kazandı. Özellikle Avrupa ve Kuzey Amerika'da birçok üniversite, belediye ve özel şirket İsrail'le olan tedarik ilişkilerini sonlandırma kararı aldı. BDS kampanyaları çoğunlukla tarım ürünleri, teknoloji markaları ve silah teknolojileri üzerine yoğunlaşıyor.

EKONOMİK GERİLEME YOK, TERSİNE ARTIŞ VAR

Alınan tüm bu önlemlere ve büyüyen kamuoyu tepkisine rağmen, İsrail'in dış ticaret hacmi 2024 yılında bir önceki yıla kıyasla büyüme gösterdi. Rejim, 91,5 milyar dolarlık ithalat ve 61,7 milyar dolarlık ihracatla toplamda 150 milyar dolara yaklaşan bir dış ti-

caret gerçekleştirdi. Bu durum, İsrail'in ticari izolasyonunun henüz etkili bir seviyeye ulaşmadığını ortaya koyuyor.

GAZZE'DE YIKIM, DÜNYADA KÂR: AHLAKİ SORUMLULUK NEREDE?

İşgalci İsrail'in 2024 yılı boyunca Gazze'de sürdürdüğü sistematik saldırılar, on binlerce sivilin hayatını kaybetmesine ve büyük bir insani felakete yol açtı. Sağlık altyapısının çöktüğü, su ve gıda krizinin derinleştiği bu süreçte, dünyanın önde gelen devletlerinin büyük bir kısmı İsrail işgal rejimiyle olan ticari ilişkilerini sürdürmeye devam etti.

Gazze'de insanlar temel yaşamsal ihtiyaçlara erişemezken, aynı dönemde işgal rejimi 150 milyar doları aşan ticaret hacmiyle küresel pazarlardaki konumunu korudu. ABD, Çin, Almanya ve Avrupa Birliği ülkeleri başta olmak üzere birçok devlet, hem askeri hem de sivil ürünler üzerinden İsrail'le milyonlarca dolarlık alışveriş gerçekleştirdi.

Uluslararası kamuoyu, bu çelişkiyi 'ahlaki iflas' olarak nitelendiriyor. Gazze'de sivillere yönelik saldırılar nedeniyle işgal rejimini kınayan ülkelerin bir kısmı, aynı rejimden savunma sistemleri ya da ileri teknoloji ürünleri tedarik etmeye devam ediyor. Özellikle İsrail menşeli gözetleme teknolojilerinin Avrupa ve ABD pazarında yaygınlaşması dikkat çekiyor.

Birleşmiş Milletler ve insan hakları kuruluşları, işgal güçlerinin işlediği savaş suçlarına ilişkin soruşturma çağrılarını yaparken; küresel şirketlerin ve devletlerin ekonomik ortaklıklarını gözden geçirmemesi tepki çekiyor.

Boycot çağrılarını birçok ülkede sivil inisiyatiflerce destekleniyor olsa da, hükümet düzeyinde alınan yaptırım kararları hâlâ sınırlı. Bu durum, ekonomik çıkarların insan haklarının önüne geçtiği bir uluslararası düzeni yeniden gözler önüne seriyor.

İşgalci İsrail'in bir yandan soykırıma varan saldırılar yürütmesi, diğer yandan ekonomik büyümesini sürdürmesi; uluslararası sistemin ne ölçüde çifte standartlarla işlediğine dair önemli bir örnek olarak kayıtlara geçiyor.

SIYONİST REJİMİN YALNIZLAŞMAMASI, KÜRESEL ÇİFTE STANDARTIN YANSIMASI

İşgal altındaki topraklarda çocuklar enkazlar altında can verirken, aynı rejimle milyonlarca dolarlık teknoloji, enerji ve savunma anlaşmalarının sürmesi; uluslararası toplumun ahlaki sınavda sınıfta kaldığını gösteriyor. Diplomatik açıklamalarla işgale sözde tepki gösteren ülkelerin büyük çoğunluğu, ekonomik çıkarlarını bu söylemlerin önüne koyuyor.

BOYCOT HAREKETLERİ GÜÇLENİYOR AMA YETERSİZ

Başta BDS hareketi olmak üzere, sivil boykot kampanyaları küresel ölçekte yayılıyor. Üniversiteler, sendikalar ve bazı yerel yönetimler işgal rejimiyle ekonomik bağları koparma yönünde adımlar atsa da; devlet düzeyindeki yaptırımlar hâlâ sınırlı kalıyor. Türkiye ve İngiltere gibi ülkelerin aldığı ekonomik kararlar, etkili örnekler olarak dikkat çekse de, bu yönde geniş çaplı ve bağlayıcı bir uluslararası yaptırım cephesi henüz oluşmuş değil.

ÖNÜMÜZDEKİ SÜREÇ: EKONOMİK BASKIMI, SESSİZ İŞ BİRLİĞİ Mİ?

Uzmanlar, Gazze'deki insani kriz derinleşmeye devam ettikçe kamuoyu baskısının da artacağını ve özellikle Batı ülkelerinde ekonomik ilişkilerin daha fazla sorgulanabileceğini belirtiyor. Ancak buna karşın, İsrail işgal rejiminin güçlü teknolojik ve savunma sanayi ihracatı sayesinde ekonomik izolasyondan kaçınma konusunda hâlâ geniş manevra alanına sahip olduğu ifade ediliyor.

Sonuç olarak, işgalci İsrail'in ekonomik olarak yalnızlaştırılması yönünde güçlü bir siyasi irade oluşmadıkça, boykot çağrılarını küresel çapta sınırlı etkiyle karşılık bulmaya devam edecek. Bu da Gazze'deki yıkımın sadece insani değil, ahlaki ve diplomatik bir çöküşe de işaret ettiğini ortaya koyuyor.

“Ümmetin Askeri, İslam’ın Devlet Adamı: Ziyâülhak”

• 13 Mayıs 2025

Sadece Pakistan’ı değil, tüm İslam dünyasını ayağa kaldırmayı hedefleyen bir lider... Şeriat reformları, Afgan cihadına verdiği destek, ümmet birliği vizyonu ve bugün hâlâ yankılanan mesajlarıyla Ziyâülhak, çağdaş İslam tarihine yön veren eşsiz bir şahsiyet.

General Muhammed Ziyâülhak, Pakistan tarihine İslamî değerlerle yönetim anlayışını yerleştirmeye çalışan liderlerden biri olarak geçti. Bu dosya haberde, Ziyâülhak’ın hayatına, İslamlaşma politikalarına, Afgan cihadına verdiği desteğe, İslam dünyasıyla kurduğu ilişkilere ve arkasında bıraktığı mirasa yakından bakıyoruz. Onu yalnızca bir askeri lider değil, ümmet perspektifine sahip bir devlet adamı olarak anlamaya çalışıyoruz.

BİR ÜMMET ADAMI: ZİYÂÜLHAK’IN HAYATA BAKIŞI

“Pakistan, Türkiye’nin doğudaki bir vilayettir. Ben bu vilayetin, Cumhurbaşkanı emrindeki valisiyim.”

Bu sözler, Pakistan’ın sekizinci Devlet Başkanı ve Önceki Genelkurmay Başkanı General Muhammed Ziyâülhak’a ait. Göreve geldiği ilk günden ölümüne dek Pakistan’ı, sadece sınırları içinde düzenlemeye yönelik değil; bir ümmet coğrafyasını yeniden inşaa etmeye gayret ederek yönetti. Ziyâülhak’ın liderlik anlayışında modern diplomasi ve klasik siyaset yerine, Ümmet-i Muhammed’in dirliği, adaleti ve tevhit eksenli bir toplumsal düzen kurmak ana hedefti.

Ziyâülhak, sıradan bir askeri lider değildi. Onun duruşunda, Pakistan’la sınırlı olmayan bir misyon seziliyordu. Türkiye ile kurduğu derin bağ, Osmanlı bakiyesinin devamı olan ümmet şuurunun izlerini taşıyordu. Bu sözle sömürgecilik sonrası inşaa edilen sözde ulus-devlet paradigmasına alternatif olarak birliğe, kardeşliğe ve ortak kimliğe işaret ediyordu.

Onun liderliği döneminde Pakistan, sadece bölgesel bir oyuncu olmaktan çıkmış, Sovyet işgaline uğrayan Afganistan başta olmak üzere tüm mazlum coğrafyalara el uzatan bir ümmet devleti kimliği kazanmıştı. Ziyâülhak’ın ümmet tasavvurunda mezhep, etnik kimlik ya da coğrafi ayırım yoktu; önemli olan, Kur’an ve Sünnet çizgisinde bir diriliş temin etmekte.

Pakistan’da uygulamaya koyduğu adalet reformları, şeriat temelli kanunlar ve çok yönlü eğitim dönüşümü, onun sadece askerî değil aynı zamanda ideolojik ve manevi bir öncü olduğunu gösteriyordu. Ziyâülhak, ümmetin geleceğine dair kaygı taşıyor, çağın imkânlarını kullanarak yeniden bir ‘diriliş asrı’nın kurulması için çabalıyordu.

Onun hayatı ve liderliği, salt siyasi analizlerle değil; inanca, sözüne ve milletlere verdiği umuda bakılarak değerlendirildiğinde tam manasıyla anlaşılabilir.

İSLAMLAŞMA HAREKETİ: BİR DEVLETİN YÖNÜNÜ DEĞİŞTİRMEK

General Ziyâülhak’ın yönetimi altındaki Pakistan, sadece anayasal yapısıyla değil; aynı zamanda değerler sistemiyle, toplumsal düzeniyle ve gündelik hayatın ahlaki çerçevesiyle yeni bir istikamete yöneldi. Ziyâülhak, İslam’ı bir yönetim ilkesi olarak benimseyen bir liderdi. Bu doğrultuda başlattığı İslamlaşma hareketi, 20. yüzyılın ikinci yarısında İslam dünyasında görülen en köklü sistemsel dönüşümlerden biri olarak kabul edilir.

İlk olarak 1979 yılında çıkarılan Şeriat Mahkemeleri kararnamesiyle, laik hukuk sistemi-

nin üzerine paralel bir dini yargı mekanizması inşa edildi. Bu mahkemeler, sadece aile hukuku ya da ibadetlerle sınırlı kalmayıp ceza hukuku ve mülkiyet davalarına kadar geniş bir yetki alanı kazandı. Aynı yıl başlatılan Huded Kanunları ile içki yasağı, zina suçu, hırsızlık cezaları ve iftira gibi alanlarda Kur'an ve Sünnet esaslarına dayalı yaptırımlar yürürlüğe kondu.

Ziyâülhak'ın diğer önemli uygulamalarından biri de zekât sistemiydi. 1980 yılında çıkarılan bir düzenlemeyle, banka hesaplarında bulunan meblağlardan belirli oranlarda zekât kesintisi yapılması zorunlu hâle getirildi. Elde edilen bu fonlar, kamu eliyle yoksullara ve ihtiyaç sahiplerine ulaştırıldı. Bu, zekât ibadetinin sadece bireysel bir sorumluluk olmaktan çıkıp, kurumsal bir dayanışma sistemine dönüşmesinin önünü açtı.

Eğitim alanında ise medreselere verilen destek artırıldı, okullarda İslami ilimlerin oranı yükseltildi. Kur'an-ı Kerim dersi zorunlu hâle getirildi, öğretmen atamalarında dini yeterlilik gözetildi. Ziyâülhak, "Eğitim, bir milletin istikametini belirleyen asli unsurdur" diyerek nesil yetiştirmeyi salt bilgiyle değil, ahlakla donatılmış bir bilinçle tarif etti.

Bütün bu adımlar, Ziyâülhak'ın yalnızca bir yöneticiden ibaret olmadığını; bir fikir adamı ve bir inşa lideri olduğunu açıkça gösteriyordu. O, İslam'ı yalnızca kişisel yaşantısında değil, devlet yapısında ve kamu düzeninde temel referans olarak alan bir sistem ortaya koydu.

İslamlaşma süreci sadece yasalarla sınırlı değildi; kamu kurumlarının tabelalarından resmî törenlerin içeriğine, radyo ve televizyon yayınlarından bankacılığa kadar uzanan bir dönüşüm programıydı. Ziyâülhak'ın bu yaklaşımı, bir halkı değil; bir medeniyet tasavvurunu dönüştürmeye yönelikti.

AFGAN CİHADINA VERDİĞİ DESTEK: SOVYETLERE KARŞI BİR İMAN MÜCADELESİ

Ziyâülhak'ın liderliğinin en dikkat çekici ve tarihi sonuçlar doğuran yönlerinden biri,

Sovyetler Birliği'nin 1979'da Afganistan'ı işgaline karşı verdiği tavizsiz ve aktif mücadeleydi. Bu sadece bir jeopolitik denge oyunu değil, onun gözünde açık bir iman ve bağımsızlık savaşıydı. Bu işgal, yalnızca Afganistan'ın topraklarını değil; İslam dünyasının haysiyetini hedef almıştı.

Ziyâülhak, Afgan cihadına verdiği destekle yalnızca bir komşu ülkeye değil, ümmete sahip çıktı. Binlerce mücahidin Pakistan topraklarında eğitim almasına, lojistik destek bulmasına ve savaş stratejileri geliştirmesine imkân tanıdı. Bu dönemde Pakistan, sadece coğrafi bir üs değil, manevi bir kale hâline geldi.

Afgan mücahitlerine sağlanan bu destek, ABD ve Suudi Arabistan gibi aktörlerle kurulan diplomatik dengelerle de güçlendirildi. Ancak Ziyâülhak, bu desteği Batı'nın çıkarları için değil, İslam'ın izzeti için kullandı. O, 'cihad' kavramını sadece silahlı mücadele değil, ahlaki direniş ve ümmet dayanışması olarak gördü.

Ziyâülhak'ın bu süreçteki liderliği, mazlum halkların zalim süper güçlere karşı direnebileceğini gösteren bir umut örneği oldu. Afganistan'da savaşan mücahitler onu sadece bir lider olarak değil, bir ağabey, bir koruyucu ve bir rehber olarak benimsedi. Onun manevi desteği, moral ve motivasyon kaynağıydı.

Bugün dahi birçok Afgan gazisi ve İslam dünyasındaki alim, Ziyâülhak'ın Afgan direnişindeki rolünü bir 'iman hizmeti' olarak anmakta ve hayırla yâd etmektedir. Bu yönüyle Ziyâülhak, sadece Pakistan'ın değil; işgal altındaki topraklarda hürriyeti haykıran her Müslümanın yüreğine dokunmuş bir liderdi.

İSLAM DÜNYASINA MESAJI: TEVHİDDE BİRLİK

Ziyâülhak'ın liderliğinde Pakistan, sadece iç dönüşüm değil; dış politikada da ümmet dayanışmasını esas alan bir çizgi izledi. Onun İslam dünyasına verdiği en güçlü mesaj, 'tevhidde birliktir.' Bu mesaj, sadece inançsal düzeyde değil; siyasi, ekonomik ve kültürel bağlamlarda da Müslüman ülkelerin ortak hareket etmesi gerektiği fikrine dayanıyordu.

Ziyâülhak, Türkiye ile ilişkilerde özel bir hassasiyet taşıdı. İki ülkenin tarihi bağları ve İslami değerler temelinde bir araya gelmesi gerektiğini savunuyordu. Türkiye'nin askeri tecrübesi ile Pakistan'ın dini duyarlılığı arasında bir sentez kurarak, ümmetin kalkınmasına öncülük etme vizyonunu dile getiriyordu. Bu yüzden, Türkiye'yi her zaman kardeş ülke olarak nitelendirdi ve birçok diplomatik temasında "Türkiye, bizim kalbimizin diğer yarısıdır" sözünü dile getirdi.

İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) toplantılarında aktif bir rol üstlenen Ziyâülhak, Filistin davası başta olmak üzere ümmetin ortak meselelerini sahiplenen bir duruş sergiledi. Afrika'daki iç savaşlar, Lübnan'daki kaos, İran-İrak Savaşı gibi konularda tarafsız ama ümmet eksenli bir diplomatik duruş sergileyerek Pakistan'ı İslam dünyasının sözcülerinden biri hâline getirdi.

Ona göre Müslüman ülkeler, sadece bağımsız değil; birbiriyle dayanışma içinde olan, üretim ve savunma kabiliyetlerini paylaşan bir yapı kurmalıydı. Bu düşünce, Ziyâülhak'ın siyasi vizyonunu aşan bir medeniyet tahayyülüne işaret ediyordu.

Bugün hâlâ Ziyâülhak'ın 'tevhidde birlik' çağrısı, parçalanmış İslam coğrafyasında yankılanan bir özlem olarak hafızalarda yer etmektedir.

MİRAS VE MESAJ: BUGÜN ZİYÂÜLHAK NEYİ TEMSİL EDİYOR?

General Muhammed Ziyâülhak, ardında tartışmasız bir miras bıraktı. Bu miras, sadece yasalarla ya da politikalarla sınırlı değildi; bir

zihniyet değişimi, bir şuur inşası, bir medeniyet iddiasıydı. Bugün Pakistan'da İslamcı söylemlerin gücünü hâlâ muhafaza etmesinde, onun attığı temel adımların rolü büyüktür.

Ziyâülhak, laikleşen, Batı'ya entegre olmaya zorlanan Müslüman coğrafyalar arasında 'İslam'la yönetilebilirlik' fikrini savunarak örnek bir liderlik sergiledi. Bugün onun izinden giden birçok düşünür, siyasetçi ve kanaat önderi, İslam'ı bir yönetim paradigması olarak yeniden düşünmeye onun sayesinde cesaret etti.

Onun kurduğu zekât ve şeriat sistemleri; yalnızca yoksullara yardım değil, toplumsal adaleti temin eden ve ahlaki çöküşü önleyen birer mekanizma olarak işlev gördü. Eğitim alanındaki reformları, dindar bir nesil yetiştirme amacının ötesinde; İslami değerlerle donanmış bir entelektüel kadro inşa etmeyi hedefledi. Bu vizyon, günümüzde hâlâ Pakistan'da ve benzeri ülkelerde örnek alınan bir modeldir.

Ziyâülhak, ümmete sadece silah ve strateji değil; izzet ve istikamet armağan etti. Afgan cihadı sürecinde gösterdiği kararlılık, Batılı emperyalizme karşı duruşu ve ümmet coğrafyasına verdiği destekle, Müslümanların hafızasında bir liderden öte bir şahsiyet olarak yer buldu.

Bugün Ziyâülhak ismi, kimileri için bir reformcu, kimileri için bir muhafazakâr; ancak çoğunluk için bir idealin, bir ümmet hayalinin, bir İslami devlet tahayyülünün temsilcisidir. Onun ardından gelenler, bu mirası anlamakla yükümlüdür.

Ve onun mirası, sadece geçmişin hatırası değil; geleceğin inşasında da umut veren bir istikamet pusulasıdır.

Hac Yolculuğu

Mikatlarda* Başlar:

El-Cuhfe

Mısır, Levant ve Kuzey Afrika'dan gelenler için

Zül-Hulayfe

Medine'den gelenler için

Yelamlam

Yemen ve güney bölgelerinden gelen hacılar için

Zat 'Irq

Irak ve yakın bölgelerden gelen hacılar için

Karn El-Menaril El-Sall El-Kab

Taif'ten gelenler için

Peygamber (s.a.v.)

Dolayısıyla, bunlar (yukarıda belirtilenler) o yerlerde yaşayan herkes ve bunların dışında, Hac ve Umre niyetiyle o yerlerden geçenler için Mikatlardır.

Buhari: 1526

***Mikat:** Hac ve Umre ibadeti için ihrama girilecek günleri (el-mîkätü'z-zamâni) ve yerleri (el-mîkätü'l-mekâni) ifade eder.

afrosya today

afrosya today